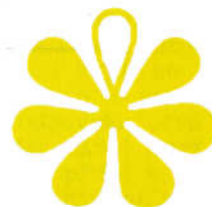

•A•S•D•

OBSAH 3. ČÍSLA 18. ROČNÍKU - 1986

Přiveď sem svého syna
Co zvěstují znamení doby?
Proč někdy malomyslníme
Můj lid — Hospodin je král
Pán Bůh všechno slyší
Na Boha čekej...
Konec Asyrské říše
Nejlepší svatební dar
Bůh zjevuje své jméno
O zdraví rozhoduje i kuchyně
Vy se ptáte — my odpovídáme
Co uděláš?
Hledal na špatném místě
Léto
Biblické ženy —
Příklad chudé vdovy

ZNAMENÍ DOBY

"MILUJEME, LEBO ON PRVÝ MILOVAL NÁS"

Medzi veriacimi ľuďmi netreba zdĺhavo pripomínať, že v dejinách spásy k vertikále Božej blahosklonnosti voči svetu nerozlučne patrí aj horizontála láskavého vzťahu ľudí navzájom. Aj apoštol Ján chápe vospoľnú lásku veriacich ako jedine primeranú odpoveď na iniciatívu lásky Božej (1 Ján 4,11.16). Božím milosrdenstvom otvorené oko smie vidieť blízkeho v každom človekovi.

Aj keď nám príkaz stručnosti neumožňuje vystopovávať, ako v priebehu dejín sociálne svedomie ľudí fungovalo a ako bdelo či ospalo na výzvu Božej milosti reagovalo, predsa nám len dovoľuje poohliadnuť sa, či sami hrivnou slúžiacej lásky šafárimo verne, rozvážne a zúročivo ako tí, čo raz budú Bohu vydávať počet (Mat 25,45).

Cirkev adventistov vznikla a je známa ako hnutie akcentujúce Kristov druhý advent, ktorý má definitívne rozriešiť všetky problémy hriechu i jeho následkov. Niekomu sa môže zdať, že takýto výhľad predsa nepripúšťa brať vážne tento svet s jeho starosťami, zápasmi a nádejami, že odvádza od povinností dneška, otupuje záujem o súčasné problémy ľudstva a istú prítomnosť obetuje neistej budúcnosti. Musíme však povedať, že práve tento eschatologický dôraz je pružinou aktivity, ktorú táto pomerne mladá cirkev v sociálnej oblasti od samého začiatku rozvíjala, dnes úspešne programuje a ustať v nej nehodlá až do príchodu Pánovho. Eschatologické motívy teda mobilizujú členov Cirkvi adventistov s.d. pre dobročinnú službu tak naliehavo a účinne, že o nejakých únikových tendenciách zo sociálnej zodpovednosti nemôže byť ani reči. Bez zveličovania možno povedať, že z hľadiska aktivity v oblasti sociálnej Cirkev adventistov s.d. je dnes vo svete známa ako jedna z najangažovanejších kresťanských cirkví.

Priekopníci tohto hnutia chápali Božie povolanie ako pozvanie k skúsenosti „viery pôsobiacej skrze lásku“ práve v horizonte našej pozemskosti. Sytíť chlebom Slova pre život večný nezabúdali vedľa zvestnej služby sytiť hladujúcich, zaodievat' nahých, uzdravovať chorých, starať sa o siroty, vdovy a ľudí akokoľvek inak postihnutých. Od tých čias potreby sveta trpiacich ustavične rástli a dnes sú naliehavejšou výzvou cirkvám i svetu než kedýkoľvek predtým. Cirkev adventistov s.d. odvtedy organizačne zomknutá dáva primeranú odpoveď na výzvu trpiaceho sveta, a to v podobe pohotovej, pružnej, dobre organizovanej, no hlavne efektívnej dobročinnnej služby na všetkých úrovniach svojej štvorstupňovej organizačnej štruktúry (zbor, združenie, únia, Generálna konferencia s príslušnými oddeleniami). Trvalým cieľom všetkej aktivity v oblasti sociálnej, humannej, zdravotno-lekárskej či výchovnej je nezištne pomáhať ľuďom akokoľvek trpiacim bez ohľadu na náboženskú, triednu, národnostnú či etnickú príslušnosť hlavne tam, kde iné pomocné organizácie na túto službu nestačia.

Medzinárodná adventistická služba pre rozvoj a pomoc, známa pod skratkou ADRA

(s regionálnymi odbočkami aj pod inými skratkami), je nezávislá, humanitná organizácia zastúpená v OSN. Je členom Medzinárodného združenia organizácií prvej pomoci (INTERACTION). Účinne spolupracuje s ostatnými podobne dobročinnými pomocnými organizáciami. Okrem priamej sociálnej pomoci sleduje svoj pomocný prístup k sociálnym problémom tých, ktorým je pomoc poskytnutá, nakoľko to len miestne podmienky a okolnosti dovoľia. ADRA úzko spolupracuje s oblasťnými úradmi pri realizácii osvetových programov pre domorodcov v odvetví zdravotnej starostlivosti, výživy, poľnohospodárstva, výstavby a výchovy.

ADRA v súčasnosti financuje 50 rôznych výpomocných projektov v Afrike a na Strednom východe, ďalších 42 v ázijsko-tichomorských oblastiach a 43 v Latinskej Amerike. Organizácia Spojených národov označila 20 afrických zemí za oblasti mimoriadne naliehavej potreby. ADRA pôsobí v 16 z nich.

Pri nedávnom zemetrasení v Mexiku pomáhalo 300 dobrovoľníkov tejto organizácie, pričom v priebehu 3 týždňov zachránili z trosiek 150 ľudí. ADRA tu 6 týždňov financovala jedlo a lieky pre 5000 ľudí v najťažšie postihnutých oblastiach. Krátko po zemetrasení pristalo lietadlo, ktoré do Mexika priviezlo 50 ton liekov, stanov, prikrývadiel a iného materiálu. Okrem toho ADRA financovala postavenie 100 bytových jednotiek a nákup 50 montovaných domov.

Podobné akcie podnikla ADRA aj v záujme pomoci obyvateľom Kolumbie, postihnutej výbuchom sopky Nevado del Ruiz. V dvoch veľkých leteckých zásielkach boli stavy, potraviny, lieky, lôžkoviny, šatstvo a iný pomocný materiál. ADRA sa postarala o ubytovanie 1000 dobrovoľníkov pre záchranné práce a získala pre ne ďalších 300. Dodatočne poskytla potraviny a ošatenie pre 2000 ľudí postihnutej oblasti. To je len niekoľko príkladov a údajov z uplynulého roka.

V posledných desaťročiach nebolo snáď žiadnej pohromy, aby sa Cirkev adventistov s.d. primerane možnostiam nepodielala na zmierňovaní utrpenia postihnutých. Jej humanitnú službu každoročne pocituje do 13 miliónov trpiacich hlavne v rozvojových krajinách. Štatistické údaje minulosti vykazujú podobne nemalé úsilie kolektívnej či individuálnej aktivity.

A čo budúcnosť? Aj pre ňu platia s ešte väčšou naliehavosťou slová E. G. Whiteovej z roku 1913: „Veľké je pole služby. Pomoc všetkých je potrebná.“

Prečo táto menšinová cirkev utráca toľké obnosy na zdravotnú službu, stavia a udržiava toľko škôl a inštitúcií, sytiť toľko hladom zomierajúcich ľudí a stará sa o tých, čo si sami nemôžu pomôcť? Nerobí to pre zisk ani pre vlastnú slávu. Robí to preto, lebo vie o iniciatíve Božej lásky, starostlivosti a o Božom súcíte s trpiacimi. „My milujeme, lebo On prvý miloval nás.“ (1 Ján 4, 19)

A. ŠTEFANEK

PŘIVEĎ SEM SVÉHO SYNA!

EVANGELISTA LUKÁŠ zaznamenává velmi zajímavou událost ze života Pána Ježíše a jeho učedníků. Z kapitoly 9,37-43 vyjímáme několik myšlenek:

Když Ježíš sestupoval z hory, šel mu vstříc velký zástup lidí. Vtom jeden muž ze zástupu začal volat: „Mistře, prosím tě, ujmí se mého syna, vždyť je to mé jediné dítě. Hleď, popadá ho zlý duch... a úplně ho ničí. Prosil jsem tvé učedníky, aby syna uzdravili, ale nemohli.“ Ježíš na to řekl: „Přiveď sem svého syna!“ A když se tak stalo, Ježíš chlapce uzdravil a odevzdal ho otci. Všichni byli ohromeni úžasnou Boží mocí.

Pána Ježíše obklopoval „velký zástup lidí“. Mezi nimi je také muž, otec, který s bolestí v srdci zoufale volá k Ježíši o pomoc, o uzdravení svého nemocného syna. Jako důvod uvádí: „Vždyť je to mé jediné dítě. Prosil jsem tvé učedníky, aby mu pomohli, ale nemohou mu nijak pomoci.“ Pro učedníky to byla velmi trapná chvíle. Pán Ježíš vidí celou situaci, zdravotní stav chlapce i zmatené učedníky. Přišel v pravý čas. Mezi lidmi se už začínaly projevovaly určité důsledky neschopnosti učedníků uzdravit chlapce. Učedníci stáli zahanbeně před zoufalým otcem a lidmi kolem. Snad zaslechli i nějaké narážky na svou neschopnost. Proto Pán Ježíš zasáhl a jak víme, s úspěchem.

Událost, kterou Písmo zaznamenává, má co říci i nám, lidem dvacátého století. Především, šťastné dětství a mládí chlapce zničila moc zla. Jestliže měl satan už v Ježíšových dobách tolik moci nad mladými lidmi, co teprve dnes, i když se okolnosti v mnohém změnily a pokušení satana jsou jiné povahy.

Svévolnost, vědomé nerespektování přírodních zákonů, které ovládají naše tělo a které jsou vlastně Božími zákony, nazývá bible hříchem. Nejedním mladý člověk trpí malomocenstvím hříchu. Mnohé děti žijí svévolně, jsou nemocné hříchem. V zoufalství a se zlomeným srdcem se rodiče ptají: „Kdo nám uzdraví naše děti?“ Zkoušejí nějakou metodu, kdejaký lék, který jim někdo poradí, jen aby své děti vyléčili. Přesto se zdá, že všechno podnikání k záchraně dětí je odsouzeno k nezdaru a veškerá snaha marná. Co takoví rodiče mají dělat? Mají se vzdát, přestat se o děti zajímat a ponechat mladé jejich osudu?

„Ale přece jsou tu ještě učedníci Pána Ježíše, Kristovi následovníci. Ti nám jistě pomohou.“ Tak uvažují mnozí bohabojní rodiče — a právem. Těm mladým lidem by měl někdo pomoci. Když nedají na dobře miněnou

radu rodičů, snad si dají poradit od jiných věřících lidí, od těch, kteří šíří evangelium, od duchovních vůdců, kazatelů. Některým mladým to pomohlo. Začali navštěvovat shromáždění věřících, navázali pěkné vztahy k dalším lidem, začali se řídit zásadami Pisma, jejich život se změnil. Ale to jsou jen někteří. Na jiné to neplatí, těm „učedníci Pána Ježíše“ nedokážou pomoci, jako tenkrát tam v Palestině.

Ještě na další okolnost je třeba poukázat. Nesmíme přehlédnout, že ani nejlepší učedníci Pána Ježíše nikdy nedokážou nahradit svého Mistra. Jejich schopnosti, snažení i jejich vědomosti mají své hranice. Když rodiče vidí, že vychovatelé i ti, kteří pečují o mládež nebo duchovní nemají u jejich dětí žádoucí výsledky, že přes všechnu dobrou snahu o záchranu jdou děti stále dál nesprávnou cestou, pak tím jediným a posledním útočištěm zůstává Pán Ježíš. Vybízí rodiče a vůbec všechny lidi, aby přišli k němu: „Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, já vás občerstvím.“ I dnes říká Spasitel světa všem rodičům: „Přiveď sem svého syna!“ „Přiveď ke mně své dítě.“ Pán Ježíš pak uzdravené dítě vrátí vděčným rodičům. Kristus je přemožitel zla. O něm je psáno: „Proto přišel Syn Boží, aby mařil činy ďáblovy.“ (1 Jan 3,8)

Rodiče mohou dělat ve výchově chyby, učedníci Pána Ježíše se mohou ve svém působení dopouštět omylů a jednat nesprávně. Ale Pán Ježíš všechna nedopatření a omyly umí zase dát do pořádku. On všechno napraví. Proto, rodiče, a konečně vy všichni, ať jste kdokoli a zápasíte o své děti, ať máte jakékoli problémy, přineste svého syna či svou dceru, ta svá různá břemena k Pánu Ježíši Kristu. On všem pomůže právě tak, jak pomohl tenkrát otci v zástupu. „Všechnu svou starost vložte na něj, neboť mu na vás záleží.“ (1 Petr 5,7)

Pohled na onu událost by nebyl úplný, kdybychom opomenuli ještě jedno hledisko. Evangelista Marek zaznamenal výrok, který k Pánu Ježíši pronesl otec nemocného syna. Když mu v zoufalství líčil, jak dítě trpí, nakonec řekl: „Mistře, můžeš-li, pomoz nám.“ Pán Ježíš na to reagoval slovy: „Můžeš-li! Všechno je možné tomu, kdo věří.“ Jakoby chtěl otci říci: Jestli pochybuješ, že ho mohu uzdravit, jestliže říkáš: „můžeš-li“, jestliže máš malou víru, pak ovšem mohu pro tebe udělat jen málo. Budeš-li však mít ve mne plnou důvěru bez pochybování, pak ti mohu plně pomoci. Já tu moc mám, ale

uzdravení tvého syna závisí i na tvé víře ve mne. Dokážeš-li mi plně důvěřovat, uzdravím ho.

Mimoděk si vzpomínáme na jiné případy uzdravení lidí, kteří přišli za Pánem Ježíšem. Jak na tom byli se svou vírou? Když slepý Bartimeus volal ve své pevné víře k Ježíši, vůbec nepochyboval. I když ho druzí zrazovali, aby mlčel, o to více volal. A Pán Ježíš mu odpovídá: „Tvá víra tě uzdravila.“ (Mar 10,52) Když muž plný malomocenství přišel k Ježíši a padl před ním tvář k zemi, ve velké víře volá k Mistru: „Pane, chceš-li, můžeš mne očistit.“ A Pán Ježíš mu odpovídá: „Chci, buď čist.“ (Luk 5,13) A jindy, když k Pánu volá žena — pohanka, jejíž dcera je nemocná: „Pane, pomoz mi!“ a Pán Ježíš vidí její neochvějnou víru, odpovídá: „Ženo, tvá víra je veliká. Staň se ti, jak chceš.“ (Mat 15,28)

Ve všech případech byla víra podmínkou uzdravení. Otec nemocného syna na Ježíšův výrok „můžeš-li“ okamžitě zareagoval. Uvědomil si, co je podmínkou uzdravení. Cítil nedostatek opravdové silné víry. Cítil, že mu pochybnost brání věřit. Teprve teď poznal, jak se mu pochybnost mísí se zábleskem naděje v Ježíšovu pomoc. Cítil, jak je vnitřně rozpolcen, jak se zmitá mezi pochybností a vírou, jako ta třtina větrem se klátící. Cítí svou ubohost, a proto se vrhá v slzách před Krista na kolena a prosí: „Pane, věřím! Chci věřit, ale mám ještě pochybnosti, kterých se nemohu zbavit. Pomoz mé nedověře!“ A Ježíš pomáhá. O něm je přece psáno už v proroctvích, že má soucit s našimi slabostmi, že třtiny nalomené nedolomí. V pochybnostech otec spolehl na milost soucitného Spasitele. Ježíšova milost patří každému, kdo k němu přijde i s pochybnostmi. Pán Ježíš nám dal všem bez rozdílu závazný slib: „Kdo ke mně přijde, toho od sebe neodpuďm.“ (Jan 6,37) Proto přijď tak, jaký jsi, se všemi pochybnostmi a slabostmi k němu, On tě přijme. To je jistota pevná jako skála.

Otec i učedníci v zástupu jsou věrným obrazem mnoha Ježíšových následovníků dnes. My také cítíme, že naše víra není tak pevná, jak by měla být. Dojde-li k nějakému rozhodujícímu okamžiku v našem životě, kdy se jen vírou můžeme spolehnout na Boží pomoc, tu cítíme, jak je naše víra chabá a z našeho srdce se dere výkřik: „Věřím, Pane, ale pomoz mé nedověře.“ Ale protože jsme přišli se svou slabostí ke Kristu, platí i nám jeho zaslíbení, podobně jako té pohanské ženě: „Neodpuďm tě od sebe, staň se ti, jak chceš.“

Co zvěstují ZNAMENÍ DOBY?

V roce 70 po Kr. byl rozbořen Jeruzalém. Této hrozné události předcházelo mnoho varujících znamení. Pán Ježíš řekl, že podobná znamení bude možno pozorovat před závěrem pozemských dějin.

Tenkrát se zdálo, že se blíží mír. Obléhající armády se stáhly. Poutníci z mnoha zemí proudili svátečně naladěni do Jeruzaléma na velikonoční svátky. Ale klid mate. Město žilo ve zdánlivém klidu — jen několik dnů před útokem, který zasáhl vše, co mu stálo v cestě. Psal se rok 70 po Kristu.

O čtyři roky dříve vzniklo v Judsku povstání proti Římanům, ale vnitřní nejednotnost revoluci oslabil. Římané vytáhli z Galileje, aby získali Judsko opět pod svou kontrolu. Po několik měsíců to sice vypadalo, jako by ke zpětnému dobytí pozic Římany vůbec nemělo dojít, avšak jednotky čekaly na vhodný okamžik.

Okamžitě po slavnostech, když byl Jeruzalém přeplněn poutníky, vytvořil římský generál Titus kolem města kruh. Vnitřní nepřítel — hlad a epidemie — vykonaly své. Obrana se rychle rozložila. Brzy nastal tak veliký hlad, že si lidé začali vzájemně krást jídlo. Zanedlouho již nebylo možno pohřbívat mrtvé. Více než sto tisíc jich hodili přes hradby. Kdo se pokusil z města utéct, toho Římané zajali a ukřižovali. Někdy to bylo až 500 lidí v jednom dni. Během obléhání zemřelo na statisíce Židů. Téměř sto tisíc jiných pak Římané prodali jako otroky a mnoho dalších položilo nuceně své životy při gladiátorských zápasech. Nejsmutnější vrchol pustošení představuje zničení chrámu, který kdysi býval skvostem židovského národa.

Zhruba o čtyřicet let dříve seděl

Kristus na místě, kde později římsí vojáci postavili svůj tábor. Spasitel nařikal nad Jeruzalémem: „Kdybys poznalo v tento den i ty, co vede k pokojí! Avšak je to skryto tvým očím. Přijdou na tebe dny, kdy tvoji nepřítelé postaví kolem tebe val, obklíčí tě a sevrou ze všech stran. Srovnají tě se zemí a s tebou i tvé děti; nenechají v tobě kámen na kameni, poněvadž jsi nepoznalo čas, kdy se Bůh k tobě sklonil.“ (Luk [Mar 13,1,2])

O několik dní později Kristus vstoupil naposled na chrámové nádvoří. Jeden z učedníků mu řekl: „Pohleď, Mistré, jaké to kameny a jaké stavby!“ Ježíš však vyřkl chmurnou prognózu: „Obdivuješ ty velké stavby? Nezůstane z nich kámen na kameni, všechno bude rozmetáno.“ (Mar 13,1,2)

JAKÁ BUDOU ZNAMENÍ?

Později seděl Pán Ježíš s učedníky na Olivetské hoře. Slunce ozařovalo a pozlacovalo pohled na chrám. Tu se ho někteří učedníci zeptali: „Pověz nám, kdy to nastane a jaké bude znamení tvého příchodu a skonání věku!“ (Mat 24,3) Pro učedníky to bylo naprosto jasné: Zničení jeruzalémského chrámu a druhý příchod

Ježíše Krista musejí spolu souviset.

V odpovědi jim Kristus podává všechny nutné informace. Zánik svěbytnosti národa a konec světových dějin jsou sice dvě události oddělené dlouhým dějinným úsekem, ale mají mnoho společného. Zničení Jeruzaléma se stane prorockým předobrazem pro konec světa. Jeruzalém padl, protože se jeho obyvatelé odvrátili od Boha. Totéž odmítnutí a podobná znamení, která nahlašovala zánik Jeruzaléma, budou předcházet druhému příchodu Ježíše Krista a poslednímu soudu nad světem. Matouš (kap. 24 a 25), Marek (kap. 13) a Lukáš (kap. 21) nám podrobně zachycují zprávu o tom, co Ježíš při této příležitosti řekl.

KDY SE TO STANE?

Kdy bude zničen chrám? Ve své odpovědi Kristus varoval, že po něm vystoupí falešní Kristové a proroci (Mat 24,5,11; Mar 13,5,6; Luk 21,8). V Římské říši došlo k mnoha politickým převratům a přírodním událostem jako zemětřesení, hlad a epidemie, které přiváděly lidi k zoufalství (Mat 24,6,7; Mar 13,7,8; Luk 21,9-11).

Kristus však dodával svým následovníkům odvalu. Nemají zoufat, i když budou muset vytrpět mnohá

ZNAMENÍ DOBY NAHLAŠUJÍ, ŽE JEŽÍŠ KRISTUS BRZY PŘIJDE

1. V různých částech světa následuje jedna krize za druhou (Zjev 7,1-3).

2. Přibývá katastrof — hladu, epidemií, zemětřesení (Mat 24,7).

3. Dochází ke ztrátám etických hodnot. Mnohé rodiny a manželství se rozpadají. Většina lidí tzv. „civilizovaného světa“ žije životním stylem, ve kterém jde téměř výlučně o požitky (Luk 17, 26-30; 1 Tim 3,1-5).

4. Existuje „Babylón“ křesťanských a nekřesťanských náboženství, přičemž se stále více křesťanů odvrací od biblických nauk (Zjev 17,1-5; 18,1-3; Luk 18,8).

5. Dochází ke sblížení mezi křesťanstvím a okultismem; když se křesťané přestávají orientovat výlučně na bibli, nápadně se otevírají pro okultní praktiky a kládou velký důraz na nadpřirozené projevy, na znamení a zázraky (Zjev 16,13,14; 19,20; 2 Tes 2,8-10).

6. Přibývá nepokojů a válečných konfliktů (Mat 24,6,7).

7. Stále znovu vystupují náboženští vůdcové, kteří si získávají přízeň znameními a zázraky (Mat 24,24).

8. V mnoha zemích světa je omezována náboženská svoboda a následovníci Ježíše Krista jsou pronásledováni (Zjev 17,1,2; 18, 2,3; 19,19; Mat 24,8,9).

9. Přibývá depresí, protože mnozí lidé ve svém životě nevidí žádný smysl a propadají strachu z budoucnosti (Luk 21,25,26).

10. Obrovské bohatství je v rukou nepatrné menšiny (Jak 5, 1-5).

11. Evangelium o Ježíši Kristu se zvěstuje ve všech zemích, pro všechny lidi platí pozvání k víře v Ježíše Krista a k návratu k Božím přikázáním (Zjev 14,6-14; 12,7).

12. Vládne všeobecný pocit, který se projevuje i ve vědě a umění, že lidstvo stojí před velikou změnou. Zničení světa se stalo reálnou možností (Zjev 14, 9,10; 15,1; 16,1-21).

pronásledování. Také jim dopředu řekl, že dojde uvnitř křesťanského společenství k odpadnutí a zradě. Přesto však má být evangelium hlášáno na svědectví všem národům na světě (Mat 24,9-14; Mar 13,9-13; Luk 21,12-19). Čím více se přibližoval pád Judstva, tím se situace zhoršovala. Historik Philipp Schaff píše, že v žádné jiné době nebylo tolik loupeží, korupce a bída jako v letech mezi pronásledováním Nerona a zničením Jeruzaléma.

Zničení Jeruzaléma předpověděl již před staletími prorok Daniel (srov. Mat 24,15 s Dan 9,26.27). V souhlasu s tím Pán Ježíš prohlásil, že pro křesťany má být „ohavnost zpuštění... na místě svatém“ znamením k útěku z města (Mat 24,15-18; Mar 13,14-16). Ježíš Kristus vyložil, že výraz „ohavnost zpuštění“ představuje pohanské vojsko, které bude okupovat Jeruzalém. „Když uvidíte, že Jeruzalém obkličují vojska, tu poznáte, že se přiblížila jeho zka. Tehdy ti, kdo jsou v Judsku, ať uprchnou do hor.“ (Luk 21,20.21) Tuto předpověď naplnil Cestius Gallus, vládce Sýrie. Šest měsíců po začátku židovského povstání, v roce 66 po Kr., zaútočil na Jeruzalém a chrám. Podle dějepisce Josepha se měl Cestius tehdy pokusit tažení dokončit a povstání rozdrtit. Místo toho se bez zjevných důvodů s velkými ztrátami stáhl zpět.

Křesťané pochopili, že je to znamení k útěku. Eusebius, dějepisec raných církevních dějin, nám podává zprávu, jak křesťané uprchli přes Jordán do Pelly a Peree. Říká ve své „Historia ecclesiastica“, že tak učinili „v souhlasu s výpovědí, která byla zjevena nadpřirozeným způsobem jejich vůdci“. Během pozdějšího obléhání nepřišel o život ani jediný křesťan.

ČAS POHANŮ

Doposud jsme si připomněli výroky Ježíše Krista, které se vztahovaly především k pádu Jeruzaléma a zániku židovské samostatnosti, ačkoli popis těchto událostí představuje také obraz závěru světových dějin. Dále Pán Ježíš hovořil o znameních, která se týkají výlučně následných událostí: „Po Jeruzalému budou šlapat pohané, dokud se jejich čas neskončí.“ (Luk 21,24)

Bible často označuje určitý národ jménem hlavního města (srov. Amos 1,3.5). Jeruzalém znamená v této souvislosti totéž jako „tento lid“ (Luk 21,23), tedy lid izraelský. Kristus viděl dopředu, jak bude židovský národ muset během staletí trpět, „dokud se naplní čas pohanů“.

Tento výraz nás upomíná na Řím 11,25, kde Pavel píše o „plnosti pohanů“. Je zřejmé, že Ježíš Kristus tímto výrazem popisuje křesťanskou epochu. Více než po tisíc let přijímal Izrael zvláštním způsobem Boží požehnání (Luk 19,44). Nyní měl začít věk „pohanů“. Evangelium Ježíše

Krista — výzva k obrácení a odpuštění vin — mělo být kázáno všem národům, dříve než přijde konec (Luk 24,47; Mat 24,14; Zjev 14,6.14).

ČAS SOUŽENÍ

Po vyličení utrpení, která stála před Židy, následovala prorocká slova o těžkostech, které čekají křesťany. „Neboť tehdy nastane hrozná soužení, které nebylo od počátku světa až do nynějška a nikdy již nebude. A kdyby nebyly ty dny zkráceny, nebyl by spasen žádný člověk; ale kvůli vyvoleným budou ty dny zkráceny.“ (Mat 24,21.22)

Tato slova následují bezprostředně po tom, kdy Pán Ježíš mluvil o židovské válce. Proto mnozí bibličtí vykladači zastávají názor, že se tato předpověď vztahuje také na první století. Kristus zde hovoří o „vyvolených“ a má na mysli své následovníky. Následující verše pak ukazují zcela jednoznačně, že předpovídá dlouhé, temné údobí středověku, které je charakteristické jako údobí strachu, ohrožení života a prolévání krve jeho věrných následovníků.

Starozákonní prorok Daniel viděl prorockým zrakem příchod moci, která se bude snažit „hubit svaté Nejvyššího“ (Dan 7,25). Proběhla staletí a apoštol Jan viděl ve vidění církev jako ženu, která utekla na poušť, aby se tam skrývala po 1260 dnů, což znamená 1260 let (prorocký den je jeden rok, viz Ezech 4,6). Spojení mezi církví a státem vedlo ve středověku k nepředstavitelnému pronásledování. Milióny zemřely smrtí mučedníků proto, že nechtěly zradit své svědomí. Pravá víra by byla úplně vyhlazena, kdyby Bůh neukrátil tento čas (Mat 24,22). Teprve koncem 17. století (a v některých zemích, např. u nás, až v 18. stol.) bylo pronásledování pro víru ukončeno.

Pak popisuje Kristus jednotlivé události, které budou bezprostředně předcházet jeho druhému příchodu. Opětne varuje před příchodem falešných proroků, kteří budou činit velké zázraky a budou tvrdit, že Kristus již přišel a můžeme se s ním setkat „na poušti“ nebo „v skrýši“ (23-26). Ale Kristus zdůraznil, že nepřijde potajmu nebo viditelný jen pro někoho. „Neboť jako blesk ozáří oblohu od východu až na západ, takový bude příchod Syna člověka.“ (v. 27)

POSLEDNÍ ZNAMENÍ

Podobná znamení v oblasti vztahů mezi národy, ve společnosti i v přírodě, která předcházela zničení Jeruzaléma, se mají v ještě větším rozsahu opakovat na konci lidských dějin (Mat 24,4-14).

V 19. století došlo k velkému duchovnímu probuzení křesťanstva. Byly založeny misijní společnosti a začalo se zvěstovat evangelium skutečně všem lidem. Vznikly desítky biblických společností s jediným cílem: přeložit bibli do všech jazyků a rozšířit ji po celém světě.

Rostoucí zájem o biblická proroctví a o pravdu o druhém příchodu Pána Ježíše Krista dal nové impulsy duchovnímu životu tisíců. Nové komunikační prostředky a vynálezy umožnily, aby bylo uspišeno zvěstování evangelia a rozšiřování biblických předpovědí, že Ježíš Kristus přijde podruhé jako Král králů a Pán pánů. Kristus však předpověděl také velké těžkosti, s kterými se budou potýkat poslední generace. „Budou znamení na slunci, měsíci a hvězdách a na zemi úzkost národů, bezradných, kam se podít před řevem valícího se moře. Lidé budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přichází na celý svět, neboť mocnosti nebeské se zachvějí.“ (Luk 21,25.26)

V našem století bylo lidstvo otréšeno dvěma hroznými válkami. Od roku 1945 žijeme v trvalém ohrožení atomovými zbraněmi. Finanční problémy a inflace hýbají celým světem. Bída a nespravedlnost zapříčiňují mnoho sociálních nepokojů. V mnoha částech světa se zápasí s problémy znečištění životního prostředí, s rasovou nenávistí i s nenávistí vůči cizím dělníkům, s přelidněním, hladem a epidemiemi, a to jsme se ještě nezmínili o hrozném problému zmenšování zásob surovinových zdrojů a o hrůzném zbrojení. Nikdo není schopen nalézt řešení všech těchto problémů. Ale Ježíš Kristus říká: Když bude všechno směřovat k tomu nejhoršímu, „tehdy uzříte Syna člověka přicházet v oblaku s mocí a velikou slávou.“ (Luk 21,27)

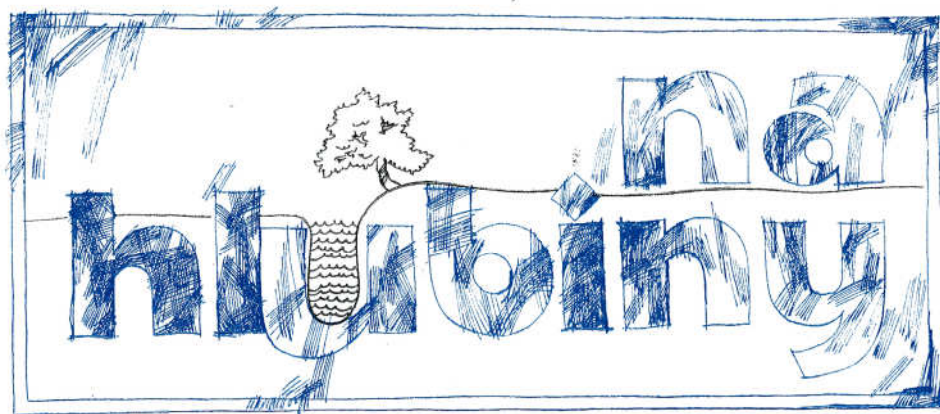
NADĚJE PRO SVĚT

Jako všudypřítomná mlha padá na náš svět strach a bezradnost. Téměř ve všech oblastech se lidstvo nachází ve slepé uličce. Často se mnozí ptají po smyslu existence na této zemi, protože jim připadá, že svět vykolejil.

Pán Ježíš věděl, jak bude lidstvo potřebovat v době konce povzbuzení, proto řekl: „Když se toto začne dít, napřimte se a zvedněte hlavy, neboť vaše vykoupení je blízko... Podívejte se na fíkovník nebo na jiný strom. Když se už zelenají, sami víte, že léto je blízko. Tak i vy, až uvidíte, že se toto děje, vězte, že je blízko království Boží.“ (Luk 21,28-31)

Mnohým křesťanům se zdá, že Kristus svůj příchod oddaluje. Ptají se: Proč? Ježíš Kristus věděl, že nás takové myšlenky napadnou (Mat 24,5). Toto zdánlivé opoždění souvisí s Boží trpělivostí. Pán nechce, aby někdo byl zatracen (2 Petr 3,3-10). Náš Pán se skutečně vrátí. On dovrší své zaslíbení: „Opět přijdu a vezmu vás k sobě.“ (Jan 14,3)

Čas milosti pro lidstvo se brzy skončí. Brzy se bude muset každý rozhodnout: buď pro Krista, nebo proti němu. „Bděte tedy, protože nevíte, v který den váš Pán přijde. Proto i vy buďte připraveni, protože Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete.“ (Mat 24,42.44) L. S.

PROČ někdy MALOMYSLNÍME

Všechno, co je v Písmu napsáno, je k našemu poučení (Řím 15,4). Všechny příběhy a události zaznamenané ve Starém a Novém zákoně slouží k prohloubení duchovního života. Sledujme dnes poselství malé knížky proroka Agea, která má pouhé tři kapitoly.

Bylo to kolem roku 520 př. Kr. Židé, kteří se vrátili z babylonského zajetí, už postavili oltář a položili základy jeruzalémského chrámu. Země však byla zpustošena, neúroda trvala několik let. Nepřátelští obyvatelé sousedních krajin a královští úředníci ztěžovali dílo obnovy Jeruzaléma. Do této situace Bůh posílá proroka Agea s poselstvím: „Tento lid říká: Ještě nepřišel čas, čas k budování Hospodinova domu... Je snad čas k tomu, abyste si bydleli v domech vykládaných dřevem, zatímco tento dům je v troskách? Nyní toto praví Hospodin zástupů: Vezměte si k srdci své cesty! Seje mnoho a sklízíte málo. Jen jezte, nenasytíte se; jen pijte, žízeň neuhasíte; jen se oblékejte, nezahřejete se. Kdo se dává najmout za mzdu, ukládá ji do děravého váčku... Vystupte na horu, přivezte dříví a budujte dům! V něm budu mít zalíbení, v něm se oslavím, praví Hospodin.“ (Ag 1,2-8)

Lid často vzdoroval prorokům a pronásledoval Boží posly. Avšak ti, kteří zakusili Boží tresty, jež přišly na hřešící Izrael zničením Jeruzaléma a babylonským zajetím, přijali Ageovu výzvu. Uvědomili si, že mnoho zanedbali, že pečovali více o své dřevem vykládané domy než o Hospodinův chrám a že jim Bůh nežehná. Seli mnoho, ale sklízeli málo; jedli, ale nebyli nasyceni; měli pěkné šaty, ale bylo jim v nich zima, šetrili, ale jako by strádali do děravého měšce. Uznali, že prorok, mluvící jménem Hospodinovým, má pravdu. Pod vedením místodržícího Zorobábela a velekněze Jozueho se dali do díla na domě Hospodinově.

Je zajímavé, že po krátké době bylo třeba dalšího povzbuzujícího poselství. Stavba pokračovala dobře, ale starší Izraelci, kteří ve svém dětství na vlastní oči viděli nádherný Šalomounův chrám, jej začali srovnávat s nynější skromnější stavbou. Josephus Flavius píše, že druhý chrám byl o polovinu menší než Šalomounův a v mnohém ohledu nižší hodnoty. Hlavní rozdíl nebyl v rozměrech, ale ve vnějším lesku a v ozdobě zlata a drahokamů.

Prostým konstatováním rozdílů vznikala malomyslnost; ta postupně a nenápadně ovlivňovala mladší stavitele, kteří potřebovali nadějný výhled, a ne nemoudré srovnávání zdánlivě bezvadné minulosti s tvrdou přítomností! Tím vznikal neutěšený výhled do budoucna. Takto bylo možno nejsnadněji zabrzdit nebo i zastavit Boží dílo v Jeruzalémě.

Do nové situace promlouvá Bůh ústy Agea: „Kdo zůstal mezi vámi z těch, kteří viděli tento dům v jeho prvotní slávě? A jaký jej vidíte nyní? Není ve vašich očích jen pouhé nic? Buď rozhodný, Zorobábeli, je výrok Hospodinův, buď rozhodný, velekněži Jozue, synu Jozadakův, buď rozhodný všechen lid země, je výrok Hospodinův. Dejte se do díla, neboť jsem s vámi, je výrok Hospodina zástupů, podle slova, kterým jsem se vám zavázal, když jste vyšli z Egypta. Můj Duch stojí uprostřed vás. Nebojte se!“ (Ag 2,4-6)

Někteří tedy hodnotili přítomné dílo jako velké nic! Přitom zapomínali, že právě náboženství nezáleží v nádherných chrámech a v honosné bohoslužbě, ale ve věrnosti Božím požadavkům. V době, kdy se Šalomounovo dílo honosilo vnější krásou, sám král začal opouštět Boha pod vlivem pohanských žen, které si oblíbil. Na to jakoby někteří pamětníci chrámu zapomněli.

Nepřítel spasení ví, že malomyslnost úžasně zeslabuje věřícího člově-

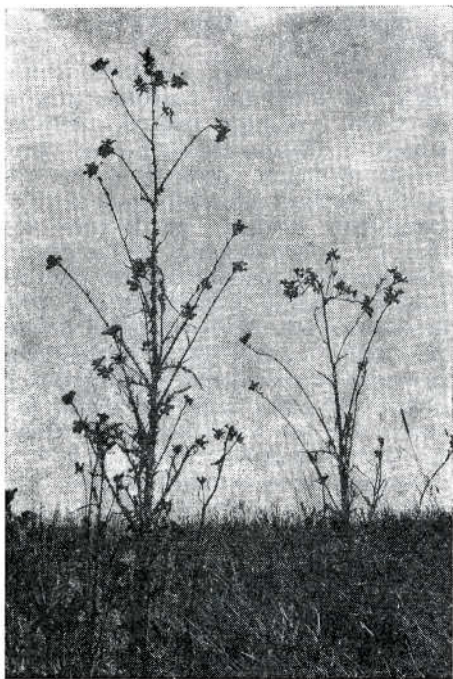
ka. Pochybnost roste z půdy naší lidské přirozenosti. Víra je něco nadpřirozeného, je to Boží dar. Pochybnost je vlastní lidskému srdci. Naše hříšné srdce je nevěřící a pochybuje, snaží se nás táhnout dolů. Není třeba mnoho a člověk začne slábnout a klesat.

Boží nepřítel používal falešné srovnávací metody od nejstarších dob a měl v tom úspěch. Izraelský lid za časů Mojžíše často reptal. Izraelští se v každé nové svízelné situaci chtěli vracet do Egypta. Při nepatrné zkoušce hned začali obviňovat Mojžíše. V Egyptě se prý měli výborně. Najedli se masa, kterého byly plné hrnce. Ryby měli k jídlu zadarmo. Pochutnávali si na okurkách, melounech, pórků, cibuli a česneku (4 Moj 11,4,5). Mana už jim zevšedněla, ač chutnala jako koláče s medem. Zatoužili po egyptské pikantní stravě. Při každé nesnazi na poušti se jim vybavil život v Egyptě. Zapomínali ovšem, že tam byli otroky, které faraónové vykořisťovali. Špatné srovnávání způsobilo, že tím více reptali proti Mojžíšovi a ztráceli z výhledu zaslibený Kanaán. Nešli vírou vpřed. Falešné srovnání jim bylo zároveň dobrou výmluvou pro jejich neposlušnost a nevěru.

Apoštol Pavel napomíná: „Ani nereptejte, jako někteří z nich, a byli zahubení ďáblem!“ (1 Kor 10,10) Nerozumné a převrácené hodnocení minulosti a přítomnosti utvrzovalo lid v pyše a nevěře, takže nakonec začali pochybovat o Božím vedení a prakticky i o Boží existenci. Říkali: „Je mezi námi Hospodin, nebo není?“ (2 Moj 17,7) Jinými slovy: „Vede nás Bůh, nebo jenom Mojžíš, který si osobuje autoritu vůdce? Vyvedl nás z egyptského otroctví Hospodin, nebo to byla Mojžíšova chytrost a taktika? Egyptské rány byly Božím záhalem, nebo se staly pouhou náhodou?“ Všichni takto smýšlející a reptající zemřeli na poušti. Nevešli do Kanaánu.

I my někdy malomyslníme, když nesprávně srovnáváme zdánlivě různou minulost s přítomností. Pak máme chmurný pohled do budoucna. Slábnou nám ruce i kolena, klesá srdce. Kdo neprosí pokorně Boha o sílu a trpělivost, začne pochybovat i o Božím vedení ve svém životě, o Boží existenci a nakonec hyne na poušti světa.

Nebezpečí nesprávného srovnávání hrozilo i velikým Božím mužům a ženám. Podléhal mu prorok Eliáš, když zmalomyslně volal k Bohu pod jalovcem: „Už dost, Hospodine, vezmi si můj život, vždyť nejsem lepší než moji otcové!“ (1 Král 19,4) V minulosti ho Bůh po léta chránil, když krvežíznivá královna Jezabel vyvražďala téměř všechny proroky Hospodinovy. V minulých dnech se na Karmelu na Eliášovu výzvu Izrael obrátil k živému Bohu a nastala doba reformace. Nyní ho však chce zlá Jezabel zlikvidovat! Volá: „Bože, vezmi si

můj život!“ — A zatím má Bůh pro něj ještě tolik úkolů!

V podobném nebezpečí byl Jan Křtitel. Dostal se do vězení pro věrné svědectví, které zvěstoval králi Herodesovi: „Není dovoleno, abys měl manželku svého bratra!“ (Mar 6,18) Ve vězení přemýšlel o pozh-

naných minulých letech, kdy hlásal příchod Mesiáše a jeho království. Nyní však byl připraven o volné působení u Jordánu, odtržen od zástupů kajcníků. Dny v žaláři jej skličovaly. Jeho učedníci, kteří jej navštívili, mu přinášeli zprávy o Kristově kazatelském díle a velkých skutcích. Ve své malomyslnosti posílá věrný Jan po svých žácích Mistrovi dotaz: „Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?“ (Mat 11,3) Nemohl si srovnat pozhnanou minulost s krutou přítomností a zapochyboval.

Učedníci Janovi přinesli tento dotaz Kristu, který právě kázal a uzdravoval. Pán Ježíš mohl vzkázat Janovi po jeho učednicích: „Rekněte svému učiteli, že jakmile nastaly nesnáze, je velmi nestatečný a že se jako kazatel neosvědčil v praxi!“ On však řekl něco jiného. Povzbudil Jana a všechny ostatní slovy: „Jděte, zvěstujte Janovi, co slyšíte a vidíte: Slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluchí slyší, mrtví vstávají, chudým se zvěstuje evangelium. A blaze tomu, kdo se nade mnou neuráží.“ (Mat 11,4-6) Jinými slovy: „Jene, jen vytrvej, dílo Boží jde dál, i když ty trpíš. Já také budu brzy trpět. Hlavní věc, že jsou lidé vytrhováni z moci temnosti.“ — Před lidem pak Ježíš jasně prohlásil, že Jan Křtitel není třtina větrem se klátící a že z mužů narozených z ženy nepovstal větší nad něj. — Ježíš ro-

zuměl svým zmalomyslným služebníčkům. On dodnes rozumí každé zmítané a bojující duši.

Lid doby Ageovy stavěl chrám, ale dílo se některým jevílo příliš malé ve srovnání se stavbou Šalomounovou, bylo pro ně jako jedno velké nic. Bylo třeba, aby nesprávnost dosavadního hodnocení plně pochopili vedoucí mužové a aby správně usměřovali budující lid. Proto volá Ageus jménem Hospodinovým: „Buď rozhodný, Zorobábeli ... buď rozhodný, veleknězi Jozue ... buď rozhodný, všechen lide země, je výrok Hospodinův. Dejte se do díla, neboť jsem s vámi!“ Poselství bylo adresováno místodržiteli Zorobábelovi, který byl zodpovědný za občanské věci, a veleknězi Jozuovi, který odpovídal za věci duchovní. Vedoucí totiž bývají pod tíhou povinností a odpovědností nejsnadněji zmalomyslnění. Hněv nepřítelů spásy je zvláště soustředěn na ně a dovést je ke zmalomyslnění je jeho osvědčená metoda ... Vůdcové lidu potřebují nejvíce povzbuzení od Boha i od samého lidu.

Písmo nepraví nadarmo ústy moudrého kazatele: „Neříkej: Čím to je, že dny dřívější byly lepší než tyto? To není moudré, ptáš-li se na to.“ (Kaz 7,10) Moudré však je řídit se osvědčenou Boží radou: „V obrácení a ztišení bude vaše spása, v klidu a v důvěře vaše vítězství.“ (Iz 30,15)

MILOSLAV ŠUSTEK

můj lid pozná mé jméno

„Vaším králem je Hospodin, váš Bůh.“
(1 Sam 12,12)

HOSPODIN JE KRÁL

Od chvíle, kdy Izraelci pod Božím vedením opustili Egypt, dával se jim Bůh poznávat jako ten, který je jim stále nablízku a který touží po úzkém kontaktu s nimi. Řekl jim, že vidí jejich potřeby, uzdravuje jejich nemoci, odpouští jim hříchy, ospravedlňuje a posvěcuje je. Byl jim důvěrným rádcem i spolehlivým vůdcem a chtěl tento vztah uchovat navždy. Oni však nabízenou přízeň využívali jen krátkou dobu. Pokud putovali po poušti, byli na Boha odkázáni příliš zřetelně: dával jim potravu, zajišťoval oděv a odháněl nepřítel. Když se potom usadili v zaslíbené zemi, začal jim pohodlnější život a oni přestali spoléhat na Boha. Nabyli přesvědčení, že jsou dost silní a schopní, aby vzali osud do vlastních rukou. Po vzoru okolních národů se rozhodli, že si také zvolí krále, který bude jako svrchovaný panovník reprezentovat jejich nezávislost.

V takové situaci bylo nezbytné připomenout jim, že je tu ještě někdo vyšší a mocnější, koho je třeba trvale respektovat. Proto se jim Bůh před-

stavil jako nejvyšší vládce a král.

Při povrchním pohledu na věc by se zdálo, že si tím Bůh vytvořil určitý odstup od lidu. Vždyť ke králi se jen tak někdo nedostane a také se za ním nechodí s každou maličkostí. Dostat u krále audienci, to je výsada a někdy i milost! Tak to lidé odedávna chápou a králové uplatňují dodnes.

Ovšem v původní hebrejské bibličině se kořen slova kralovat více blíží ke smyslu radit než panovat. A tak Bůh — navzdory tomu, že se představil jako král — si chce uchovat svůj úzký vztah k lidem. Je král a má autoritu, ale není autoritář; jako král panuje, ale není panovačný; má moc, ale není despotický. Je král, který se zastává svého lidu a pomáhá mu. V této podobě ho představuje prorok Izaiáš: „Hospodin je náš soudce, Hospodin je náš král, on nás spásí.“ (33,22)

Chceme-li se seznámit s obrazem Boha jako krále, pak nemůžeme přehlédnout rys, který je na něm nej-

výraznější: Bůh je král plný spasení.

Nároky pozemských králů bývají sobecké. Já jsem král — dávají znát svým poddaným — a vaší povinností je dávat a sloužit, podrobit se a podvolit mé vládě. Zemští králové si lidi podmaňují, kdežto Bůh svůj lid osvobozuje z otroctví, do kterého se vlastní neposlušností dostal. Jeho vláda vykazuje základní rysy jeho charakteru: lásku a život. Do jeho království vstupují lidé dobrovolně a On si je získává tím, že za ně z lásky zemřel; vykupuje je smrtí Pána Ježíše.

Další pozoruhodná vlastnost Boha jako krále je jeho spravedlnost. On je spravedlivý a miluje spravedlnost. Nejpádňější důkazy jeho přísné a nestranné spravedlnosti, spojené s láskou a milosrdenstvím, nacházíme v celých dějinách národa izraelského. Na jedné straně jim Bůh udělil nesmírná požehnání, a na druhé straně je přísně trestal za jejich přestoupení.

Spravedlivá vláda není možná bez zákonů. Proto Bůh všechno své stvo-

ření podřídil účelným zákonům. A z toho důvodu dal i člověku, který náleží do oblasti jeho vlády, desatero, jež je nezbytnou podmínkou jeho existence. Když Pán Ježíš hovořil o posledním soudu, jasně prohlásil, že Bůh bude spravedlivě posuzovat skutky každého člověka. Cožkoli rozseval by člověk, to bude i žít — to je zásada naprosté spravedlnosti, která je tak neochvějná, jako jsou neměnné přírodní zákony.

Protože je Bůh spravedlivý král, je spravedlnost nejen základem všech jeho projevů, ale spravedlnost také vyžaduje ode všech. Slovo spravedlnost nebo spravedlivý se v bibli vyskytuje více než šestsetkrát a kromě toho jsou tam ještě podobná slova, která mají stejný smysl. Boží proroci ve svých poselstvích zdůrazňovali spravedlnost jako nejvyšší požadavek a stavěli ji nad všechny obřady a oběti.

Další Boží královskou vlastností je svrchovanost. Bůh je absolutně nezávislý, protože není podroben nějaké vyšší zákonitosti nebo autoritě. Bible ho s naprostou samozřejmostí představuje jako Stvořitele.

V biblických dobách, kdy se lidé klaněli různým bohům a modlám, vyznávali věrní Boží mužové, že „Hospodin je Bůh veliký a král veliký nad všechny bohy.“ (Žalm 95,3) V těchto vyznáních nešlo v žádném případě o pouhé vyjádření nějakého filozofického názoru. Proroci hovořili o skutečnosti, odrážející se v dějinách celého izraelského národa. Izraelci totiž neobjevili svého Boha, ale on našel je, vyvolil si je jako svůj lid a stal se jejich skutečným králem.

Z myšlenky o Boží svrchovanosti ovšem plyne závažné naučení, které výstižně vyjádřil J. L. Hromádka:

„Není na tomto světě prostředků a kouzel, bohoslužebných úkonů a modlitebních formulí, kterými bychom se mohli Boha zmocnit, dát si jej do svých služeb a učinit jej vykonavatelem svých vlastních zájmů a cílů... Na své cestě víry si musíme znovu a znovu připomínat, že Bůh jako svrchovaný král vládne nad lidským životem a koná své dílo v lidských dějinách. V jeho rukou je naše budoucnost.“ (Evangelium o cestě za člověkem, str. 162)

V neposlední řadě si musíme uvědomit, že Bůh je král věčně živý. Prorok Jeremiáš o něm vyznává: „Hospodin je Bůh pravý, Bůh živý a král věčný.“ A pisatel žalmu napsal:

„Hospodin je králem navěky a navždy.“ (10,16)

Co je to věčnost? S respektem hledíme na stoletého člověka, protože je živým svědkem událostí jednoho století. S úžasem staneme před tisíciletým stromem, protože kolem něj prošly desítky lidských generací. Se zatajeným dechem přikládáme své oko ke hvězdářskému dalekohledu; protože nám umožní spatřit paprsek hvězdy vyslaný k našemu oku před desítkami tisíc let. Ovšem, co je člověk, který umírá? Co je strom, který jednou ve větru padne? Co je hvězda, o které víme, že i ona jednou vyhasne? To všechno je jenom dílo Boha, který jediný je věčný.

Nemělo by nás toto poznání přimět k tomu, abychom Bohu vyznali svou nicotnost a hříšnost? Kdo opravdu pozná Boha v tom, co nám o sobě zjevil, ten se před ním musí vždycky jenom v pokorě sklánět a z jeho srdce musí zmizet i ten poslední zbytek pýchy a sebevědomí.

Taková pokora však není ponížejícím lidské důstojnosti. Naopak, je to cesta k pravé velikosti. Vždyť právě na kolenou prožíváme Boží přítomnost a toužíme po očištění svého srdce. V té chvíli vstupuje do srdce, čímž z něj svůj chrám a přináší tam dobro, světlo, spravedlnost a lásku.

Jak je to zvláštní a předivné: Bůh, ten spravedlivý, svrchovaný, věčně živý a spasení plný král, si toužebně přeje postavit svůj trůn na tom místě, které kdysi bylo nejšpinavější — v lidském srdci. Dáme mu k tomu příležitost? Dovolíme mu, aby se stal králem našeho života?

Nezapomeňme, že nás nechce opavovat, ale touží být naším rádcem na cestě do království pokoje a věčné radosti.

J. D.

PRO NEJMENŠÍ ČTENÁŘE

PÁN BŮH VŠECHNO SLYŠÍ

Pán Bůh ti dal uši, abys mohl slyšet. Přemýšlel jsi někdy o tom, co všechno slyšíš? Nejlépe znáš hlas své maminky. Ta přece s tebou mluví nejvíc. Volá tě, prosí tě, napomíná. To všechno slyšíš. Musí tě tatínek nebo maminka někdy hubovat, když nechceš slyšet? Vidíš, že hned poslechněš, když tě tatínek nebo maminka zavolají?

Když jdeme ve městě po ulici, slyšíme také mnoho zvuků. Jezdí tam auta, autobusy nebo motorky. Někdy bychom si nejraději zacpali uši, abychom neslyšeli ten hluk. Jednou jsme šli kolem traktoru. Náhle začal tak silně hrčet, že jsme se všichni lekli a naše malá Boženka se rozplakala.

Mnoho zvuků ovšem také neslyšíme. Milada se dívá oknem na ulici. Po chodníku vozí Ivana v kočárku svého bratříčka. Často se nakloní nad kočárkem k malému chlapečkovi. Milada to vidí, ale neslyší nic. Okno je zavřené.

Mnoho, velmi mnoho lidí na celém světě spíná každý den své ruce k Bohu a modlí se. My je neslyšíme. Pán Bůh je však slyší. Slyší všechno a také všemu rozumí. „Jak je to jen možné?“ ptáš se. Nemohu ti to vysvětlit, ale vím, že Pán Bůh slyší všechno na světě.

Doma máte jistě rádio. Poslouchal jsi již někdy vysílání pro děti? Dáleko od tebe před mikrofonom zpívají a hovoří děti. Musel bys jet mnoho hodin vlakem, kdybys je chtěl navštívit. Nikdy jsi je neviděl, ale v rozhlasu je můžeš slyšet.

Pán Ježíš toho slyší mnohem víc, než slyšíme my v rozhlasu. Slyší, když pláčeš nebo se škorpiš, hašteříš, hádáš se s jinými dětmi. Slyší také, když se modlíš. Slyší všechno, co říkáš, když mluvíš hezky nebo když mluvíš ošklivě řeči. Mluvíš-li ošklivě, je smutný. Proto mluvíme jen hezké věci, aby z nás měl Pán Ježíš radost.

K. Šp.

NA BOHA ČEKEJ

„Proč se tak trpce rmoutíš, má duše, proč ve mně úzkostně sténáš?“ (Žalm 42,6a) Tento verš vystihuje přesně stav, ve kterém se nacházel jen žalmista, ale ve kterém se velmi často nacházíme i my. Pisatelé bible byli lidé poddaní stejným „bídám“ jako my. V jejich životech nevidíme jen samá vítězství, ale i prohry, situace, kdy se cítili vzdáleni Bohu a sami.

Nejsme často podobní žalmistovi? Navštěvujeme bohoslužby, modlíme se, také se účastníme sborové práce, vyprávíme lidem o Pánu Ježíši. Snad vypadáme v očích ostatních lidí jako pevní, vyrovnaní věřící lidé. Máme přece své zkušenosti s Pánem. Dokážeme potěšit přítele, bratra nebo sestru. Ale někdy naše nejbližší okolí — rodina, kolegové v práci a známí o nás vědí věci, které bychom nejraději ze svého života vymazali. A pak přemýšlíme sami nad sebou, díváme se sami sobě a říkáme si: „Jak jsem se mohl takhle zachovat!“ „Jak jsem to zase mluvil s manželkou nebo s dětmi!“ „Vystupuji ve shromáždění, zdůrazňuji laskavost, a doma ztropím takový výstup.“

Jsme z toho smutní. Trápí nás výčitky, jak beznadějně vyhlíží náš život — jako by se nás Boží pravda nijak nedotýkala. Vždyť vůbec není vidět výsledky a někdy dokonce ztrácíme chuť číst bibli a modlit se. Proč? Kde je příčina? Tolik se přece snažíme a jsme z toho jen nešťastní!

„Nepoznávám se ve svých skutecích, vždyť nedělám to, co chci, nýbrž to, co nenávidím.“ (Řím 7,15) Tak shrnuje tuto zkušenost apoštol Pavel. Často prožíváme stavy, kdy odcházíme od Boží milosti a snažíme se požadavky Božího slova plnit vlastními silami.

Jak to s námi vypadá v praxi? Vidíme před sebou mnoho povinností:

- Máme se věnovat rodině, domácnosti, učit se s dětmi.
- Doléhají na nás starosti v zaměstnání.
- Máme řadu povinností, které se týkají sborového života.
- Sousedovi onemocnělo dítě a já asi budu muset pomoci s hlídáním.
- Ve středu mám schůzku s přítelem, druhý zase spěchá na

návštěvu do nemocnice...
A tak by každý mohl pokračovat...

Kde na to všechno vzít čas? Jak to všechno stihnout a přitom jednat v křesťanském duchu, tedy zůstat opravdovým křesťanem?

Co tedy uděláme? Obrazně řečeno, vyhrneme si rukávy a pustíme se do toho. A jaký je výsledek? Rozčarování, nespokojenost a zklamání z výsledku našeho snažení. Ale PROČ? Vždyť jsme se tak snažili. Co nám chybí?

Pán Ježíš praví: „Já jsem vinný kmen a vy ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce: neboť beze mne nemůžete učinit nic.“ To je to, co nám chybí — spojení s Bohem. Nepěstujeme toto spojení. Proto bible na mnoha místech tolik zdůrazňuje pěstování tohoto vztahu. „Bojuj dobrý boj víry, abys dosáhl věčného života.“ (1 Tím 6,12) „V každý čas se v Duchu svatém modlete a prostě, bděte na modlitbách.“ (Ef 6,18) V praxi to především znamená číst bibli a modlit se — tedy dělat právě to, na co při nedostatku času neklademe takový důraz, ale všelijak to šidíme a krátíme. A právě na to čeká satan. Utvrzuje nás v tom, že přece děláme dobré věci, že to děláme pro Pána a že vztah k Ježíši se buduje sám od sebe, automaticky, samozřejmě.

Ale na vztahu k Bohu není nic automatického. Uznáváme to, a proto čas od času vedeme „křesťanský boj“, jak ho popisuje apoštol Pavel v listě k Římanům (7,15n) a vracíme se pod Boží milost. Začneme se více modlit, čteme bibli a — výsledek je stejný nebo ještě horší. PROČ? Jak je to možné? Musíme si uvědomit, že sborová práce či práce pro bližní nám nepřinese automaticky Boží pokoj. Ale ani čtení bible nám samo o sobě nedá do srdce pokoj a klid a ani modlitba ne, díváme-li se na ni jako na nějaký magický úkon. Vždyť tak, jak manželé pěstují denně vztah k sobě navzájem, potřebujeme denně pěstovat vztah ke Kristu. Právě proto je vztah mezi Kristem a církví přirovnán ke vztahu mezi ženichem a nevěstou. Manželé si rádi vzpomenou, jak to bylo krásné na počátku, kdy byli ženichem a nevěstou. Ale náš vztah nesmí

být chvilkový. Pán si přeje, aby byl trvale hluboký a krásný. Počítejme však s tím, že satan zdvojnásobí své síly, když zjistí, že už nespolehneme sami na sebe a přijímáme Boží milost k řešení svých problémů. Bude se nás snažit znechutit a zmalomyslnit. Držme se proto pevně rady slova Božího: „Vede se někomu z vás zle? Ať se modlí!“ (Jak 5,13)

V druhé části v úvodu citovaného verše se říká: „Na Boha čekej, opět mu budu vzdávat chválu, jen jemu, své spáse.“ (Žalm 42,6b) Co vlastně děláme, když se modlíme? — Čekáme na Boha, vyčkáváme na jeho pomoc. Nepředbíhejme jeho pomoc, vždyť sami se nikam nedostaneme, skončili bychom svůj běh v zoufalství. On ví, že chceme být skuteční křesťané. On také jediný ví, jakými cestami musíme jít, abychom se jimi opravdu stali! Vždyť jeho myšlení a jeho cesty naprosto převyšují naše myšlení a naše cesty. Všechno nejde udělat jen prací, lidským úsilím, to bychom měli na světě už dávno ráj. A jestliže se nám zdá, že nemáme čas, abychom se modlili, vzpomeňme na slova M. Luthera: „Nemám-li čas se modlit, modlím se dvakrát tak dlouho.“

Bůh zaslubuje pomoc. Spasení je lék, který se nejen podává, ale který zabírá už na této zemi. Upadneme-li znovu do beznaděje, ptejme se společně s žalmistou: „Proč se tak trpce rmoutíš, má duše, proč ve mně úzkostně sténáš?“ A vyznejme spolu s ním v odpovědi: „Na Boha čekej, opět mu budu vzdávat chválu, jen jemu, své spáse.“

JAROSLAV KAŠPAR

Konec ASYRSKÉ ŘÍŠE

1. Assarhaddon se dvěma zajatci

2. Aššurbanipal nesoucí koš

Po Senacheribově smrti v roce 681 př. Kr. vládli v Asýrii dva silní panovníci — Assarhaddon (681—669) a Aššurbanipal (669 — 626). Po dvou dalších desetiletích zmatků se Asyrská říše rozpadla. V následujícím článku se budeme zabývat některými biblickými zprávami o vztazích mezi Judou a jmenovanými asyrskými panovníky. Stručně si také připomeneme pád města Ninive a zánik Asyrské říše.

ASSARHADDONŮV NÁSTUP NA TRŮN

Biblická zpráva stejně jako asyrské záznamy shodně uvádějí, že Assarhaddon nastoupil na trůn za mimořádných okolností. „Senacherib, král asyrský, odtáhl pryč a navrátil se do Ninive a usadil se tam. Když se klaněl v chrámě svého boha Nisroka, Adramelek a Sareser, jeho synové, ho zabili mečem a unikli do země Araratu. Po něm se stal králem jeho syn Assarhaddon.“ (2 Král 19, 36.37)

Citovaný text je zařazen na závěr kapitoly, která popisuje zápas mezi Senacheribem a judským králem Ezechiášem (kap. 18 a 19). Z toho bychom mohli usuzovat, že Senacherib byl zavražděn krátce po návratu do Ninive z válečného tažení. Z historie však víme, že Ezechiáš zemřel roku 686 př. Kr., zatímco Senacherib roku 681, tedy pět let po neúspěšném tažení proti Jeruzalému.

Assarhaddon nebyl nejstarší syn, ale za následníka trůnu jej zřejmě určil samotný Senacherib. Assarhaddonův nápis tvrdí: „Byl jsem opravdu nejmladší bratr mezi svými staršími bratry, avšak můj vlastní otec ... mne vybral ... a řekl: Tento syn má být vyvýšen na místo mého nástupce.“

Senacheribovi starší synové zřejmě zavraždili svého otce právě proto, aby zabránili nástupu Assarhaddona na trůn. Assarhaddon ve svých análech popisuje, že jeho starší bratři chtěli na sebe strhnout vládu, neuvádí však, že svého otce zabili: „Proto moji bratři zbaveni smyslů, konali to, co je zlé v očích bohů i lidí a pokračovali ve svých úkladech. Pozvedli dokonce uprostřed Ninive zbraně, což je proti vůli bohů, a rvali se jako děti, aby na sebe strhli královskou moc.“

Assarhaddonovi bratři prováděli své mocenské intriky v době, kdy následník trůnu vedl válečné tažení daleko od hlavního města. Jakmile se

Assarhaddon dověděl o smrti otce, okamžitě i s armádou vyrazil k Ninive: „Ištar, paní války, která mne měla ráda jako svého nejvyššího kněze, stála na mé straně. Polámala jejich lučiště (vojskům vzbouřenců), rozpráškala jejich bojové šiky. Pak mezi sebou hovořili: To je náš král. Na její vznešený příkaz přišli ve velkých zástupech ke mně a postavili se za mne. Lid Asýrie, který přísáhl při životě velkých bohů v můj prospěch, mi přišel vstříc a líbal mi nohy. Avšak uchvatitelé, kteří začali vzpou-ru, uprchli se svými nejspolehlivějšími oddíly, když zaslechli, že se blíží mé expediční jednotky, utekli do neznámé země.“

ASSARHADDON A MANASES

Součet doby vlády jednotlivých judských panovníků v sedmém století př. Kr., jak je zaznamenává 2. kniha Královská, přesahuje o deset let chronologické údaje asyrských a babylónských kronik. Rozdíl je zřejmě dán desetiletou společnou vládou Ezechiáše a jeho syna Manasese od roku 696 do roku 686 př. Kr. 2. Královská 21,1 tvrdí, že Manases vládl 55 let. Doby vlády zřejmě počítá od okamžiku, kdy nastoupil jako spoluvládce vedle svého otce. Vládl až do roku 641 př. Kr., to znamená po celou dobu vlády Assarhaddona a ještě po polovinu vlády jeho syna Aššurbanipala. Nemusí nás proto překvapit, že Manasesovo jméno nacházíme v písemnostech obou asyrských vládců. Assarhaddon je jmenuje v seznamu králů na západě, kteří měli za povinnost dodávat materiál na stavbu paláce: „Svolal jsem krále země Hatti (Syropalestinská oblast v pojmenování Asýřanů), kteří žijí za řekou (Eufratem) ... celkem dvacet dva králů země Hatti, pobřeží i ostrovů, všechny jsem je poslal a pověřil, aby přiváželi ... stavební materiál pro můj palác.“ Jméno judského krále Manasese je uvedeno v seznamu dvaceti dvou panovníků.

Asýrie uplatňovala vůči porobeným národům trojí politiku. Předně, vyměřovala porobeným královstvím daně a poplatky. Pokud požadované platby odváděli, bylo všechno v pořádku. Asyrská vojska každoročně demonstrovatивноně prošla některými částmi říše a porobenými královstvími, připomněla tak platební povinnost a zajišťovala poslušnost představitelů místních správních útvarů. Za druhé, pokud se určitý městský stát nebo

podobný útvar vzbouřil, snažili se Asyřané oblast znovu dobýt. Jestliže se jim to podařilo, většinou popravili původce vzpoury, jako rukojmí odvedli do zajetí zajatce z řad vládnoucí třídy a šlechty. Na trůn dosadili vládce podle svých představ z řad domorodého obyvatelstva, který měl oddaně sloužit zájmům Asýrie. A konečně, jestliže nějaký městský stát nebo království stále odmítalo poslušnost, Asyřané oblast dobyli, zničili všechna města i vesnice, část obyvatelstva pobili a zbytek přestěhovali do jiné části své říše. Stěhování do jiných krajín a vzájemným mísením různých národností se Asyřané snažili odstraňovat odbojné nálady porobených národů. Bible jmenuje Assarhaddona (Ezdr 4,2) jako jednoho z asyrských králů, kteří nastěhovali do Samari nově osadníky.

V předcházejícím článku jsme si připomněli, že Senacherib nechal odvést do asyrského zajetí obyvatele Samari, severního Izraelského království i části Judy. Ezdráš 4,2 zaznamenává zmínku o opačném procesu — Asyřané přivedli do Samari a na území severního Izraele osadníky z jiných částí říše. Samaritáni v době Zorobábele se odvolávají na Assarhaddona jako na krále, „který nás sem přesídlil“.

AŠŠURBANIPAL A MANASES

Manases se stal poddaným Aššurbanipala v době, kdy judské království prožívalo období mimořádné slabosti, zatímco Asýrie vystoupila na vrchol své moci. Když později Aššurbanipal procházel se svými armádami Judskem, aby si podrobil Egypt, žádal Manasese, podobně jako ostatní vazaly v oblasti, aby jeho armádu doplnili o své oddíly: „Na své první výpravě jsem vytáhl proti Egyptu a Etiopii. Tirhaka, král Egypta a Etiopie ... zapomněl na sílu Aššuru ... a spoléhal na svou vlastní sílu ... Během pochodu do Egypta dvacet dva králů z pobřeží, ostrovů a vnitrozemí ... (seznam obsahuje také jméno Manasese) ... moji služebníci, mi přinášeli velké dary a líbali mé nohy. Přinutil jsem ty krále, aby doprovázeli mou armádu po souši stejně jako po moři se svými oddíly i lodmi.“

Čtvrtá kapitola knihy Ezdráš jmenuje Aššurbanipala, ale dává mu pohebrejšťené jméno Asenapar. O Aššurbanipalovi stejně jako o Assarhaddonovi se tvrdí, že přivedli do Samari osadníky z jiných zemí. „Lidé z Uruku, z Babylóna, Elamci z Šušanu a ostatní národy, které veliký a slavný Asenapar přesídlil do samarských měst a do ostatního Zaeufrať.“ (Ezdr 4,9.10)

Zajímavou epizodu ze života Mana-

ses, ke které zřejmě došlo v době vlády Aššurbanipala, popisuje 2. Par. 33,11-13: „Proto na ně Hospodin přivedl velitele vojska asyrského krále. Manasese lapili, provlékli mu chřípím hák, spoutali ho bronzovými řetězy a odvedli do Babylóna. V nouzi prosil Hospodina, svého Boha o shovívavost ... Modlil se k němu a on přijal a vyslyšel jeho prosbu a přivedl jej zpět do Jeruzaléma, aby dál královal.“

Nejmenovaným asyrským králem mohl být buď Assarhaddon nebo Aššurbanipal. Ze zmínky o Babylónu (verš 11.) jako o městě, kam byl Manasese zavlčen a z údajů asyrských a babylónských písemností smíme vyvozovat, že se události vyvíjely následujícím způsobem:

Assarhaddon chtěl zamezit nástupnickým sporům mezi svými syny, proto před svou smrtí určil za svého nástupce Aššurbanipala. Určil také, že další syn Šamaš-šun-ukin se stane vládcem babylónské provincie. Hladké předání moci zajistil přísahou lidu, kteří měli s věcí co dělat. Rozdělení se zdařilo a vztahy byly dobré téměř po patnáct let. Posléze se však bratři dostali do sporu a utkali se na bojiště. Válčili spolu od roku 652 až do roku 648 př. Kr. Válka skončila porážkou Šamaš-šun-ukina v Babylóně. Vítězný Aššurbanipal pak mohl zaměřit své síly proti těm vazalům, kteří využili situace a osamostatnili se, nebo které mohl podezírat z neposlušnosti. Znovu porobené vazaly nechal přivést na místo svého nedávného vítězství, aby jim demonstroval svou moc a vyžadoval od nich novou přísahu věrnosti Asýrii. Demontrace asyrské moci měla vazalům pro příště vzít odvahu ke vzpouře. Z uvedeného logicky vyplývá, proč nechal Aššurbanipal přivést Manasese do Babylóna a nikoli do Ninive.

Manasesův návrat na jeruzalémský trůn má obdobu v dějinách egyptského faraóna Necha I. Když Aššurbanipal dobyl Egypt za tažení, o němž jsme se zmínili, vládu nad Egyptem svěřil knížatům z nilské delty. Když se po odchodu Aššurbanipala vzbouřili, asyrští vojáci v Egyptě je zajali a poslali do Ninive. Nakonec Asyřané vybrali Necha, poslali jej zpátky do Egypta a ustanovili svým místodržitelem. „Ty vládce, kteří stále osnovovali spiknutí, přivedli živé ke mně do Ninive. Z nich ze všech jsem udělal milost a zachoval život pouze Nechovi. Uzavřel jsem s ním smlouvu ... Poslal jsem s ním důstojníky, aby mu pomáhali jako spoluvládci. Vrátil jsem jej do Sais, do města, kde jej můj vlastní otec ustanovil králem.“

Manases si získal nezávaditelnou pověst nejhoršího krále, který kdy seděl na judském nebo izrael-

ském trůnu. Někteří historikové a teologové na jeho obhajobu uvádějí, že ho zřejmě Asyřané nutili, aby uctíval jejich božstva. Nejnovější výzkumy však ukazují, že Asyřané nechávali porobeným národům v otázce náboženství naprostou svobodu. Z tohoto pohledu nemá Manases pro své modlářství žádnou omluvu.

PÁD NINIVE

Až donedávna převládaly spíše pochybnosti o přesném datu, kdy vlastně Aššurbanipal zemřel. Teprve na základě Nabonidových písemností z Cháranu bylo možno určit rok Aššurbanipalovy smrti 627-626 př. Kr. Nabonidova matka, kněžka měsíčního božstva Sina, která se dožila věku 104 let, uvádí ve svém nápisu, kolik let žila za vlády kterého panovníka. Na základě této chronologie a známých údajů ze života Aššurbanipala došli odborníci k závěru, že zemřel v uvedené době. Ihned po jeho smrti se od Asyrské říše odtrhla Babylónie. Nabopolasar, otec pozdějšího slavného krále Nabuchodonozora, se prosadil jako nezávislý vládce. Po Aššurbanipalovi vládli v Asýrii ještě dva králové — Aššur-etilu-ili a Sin-šar-iškun. Neznáme však mnoho podrobností o jejich vládě, vzájemných vztazích ani o území, které ovládali.

Očividně začal rychlý úpadek Asyrské říše. Kdy padne definitivně, to byla už jen otázka času. V roce 614 př. Kr. zaútočili na Ninive Médové. Neuspěli, ale dobyli jiné významné město — Aššur. Nabopolasarova kronika k tomu poznamenává: „Médové ... vytáhli proti Aššuru. Zaútočili na město ... hrozným způsobem povraždili větší část jeho obyvatel.“ Konečný úder na Asyrskou říši přišel o dva roky později (roku 612). Na Ninive zaútočily spojené armády Babylónanů a Médů. V babylónských análech se můžeme dočíst následující zprávu: „Král Babylóna (Nabopolasar) a král Médů (Kyaxeres) ... se setkali. Pochodovali podél břehu Tigridu ... proti Ninive ... od měsíce Sivanu až po měsíc Av vedli proti městu útok a měsíce Avu dosáhli velkého vítězství (dobyli města). Odnegli velkou kořist z města i chrámů a město obrátili v rumiště a hromadu trosek.“

Tento okamžik předpověděl biblický prorok Nahum: „Ninive bývalo odedávna jako rybník plný vod. A nyní utíkají. Zastavte se, stůjte! Nikdo se však ani neohlédne. Rabujte stříbro, rabujte zlato! Jaké nekonečné množství zásob! Vše pustlé! Zpustlé! Zpustošené!“ (Nah 2,8-10) „Již dřímou tvoji pastýři, asyrský králi, ulehli tvoji vznešení. Tvůj lid je rozehnan po horách, nikdo jej neshromáždí. Nikdo neošetří tvé těžké poranění, bolestná zůstane tvá rána.“

Všichni, kdo o tobě uslyší, zatleskají nad tebou v dlaně. Vždyť na koho nedoléhala bezpřestání tvá zloba?" (Nah 3,18.19)

POSLEDNÍ STOPA

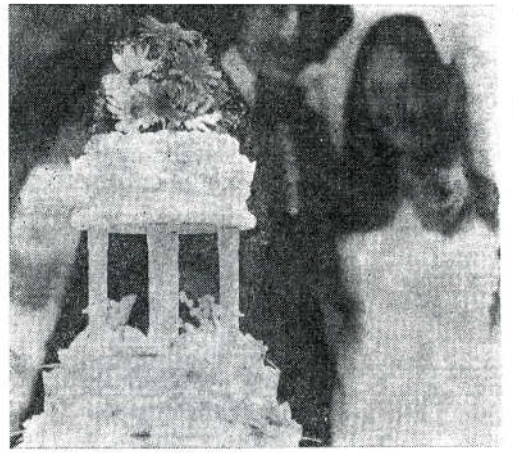
Sin-šar-iškun zřejmě zahynul při pádu Ninive v roce 612 př. Kr. V roce 610 Médové a Babylóňané zaútočili na zbytky Asyřanů, které se stáhly do města Cháranu a vytvořily v severní části eufratského údolí malé „zbytkové“ království pod vládou Aššurubalita. Asyřané se před útokem stáhli za Euphrat a opevnili se v Karchemiši. Příští rok přišel na pomoc Aššurubalitovi egyptský faraón Necho II. Společnými silami zaútočili na babylónskou posádku v Cháranu a snažili se město znovu získat pod svou vládou. Útok se však nezdařil. Babylónská posádka se ve městě udržela až do příchodu posil, které vyslal Nabopolasar. Asyřané byli znovu poraženi. Babylónský popis egyptské pomoci Asyřanům nám pomáhá správně chápat, překládat i vykládat verš 2 Král 23,29. Egyptané cestou na pomoc Asyřanům táhli přes Palestinu. Judský král Joziáš se pokoušel egyptskou armádu zastavit na postupu ke Karchemiši a v boji u Megida padl. Kralická bible překládá uvedený text takto: „Za dnů jeho přitáhl faraón Necho, král egyptský **proti** králi asyrskému k řece Eufratu. Tu vytáhl král Joziáš **proti** němu a on zabil jej v Mageddo, když jej uzměl.“ Nový český překlad uvedeného textu zní: „Za jeho dnů táhl faraón Necho, král egyptský, **na pomoc** králi asyrskému k řece Eufratu. Král Joziáš vyšel **proti** němu. Faraón jej usmrtil v Megidu, sotva ho spatřil.“ Překlady se liší předložkami a tím vlastně i smyslem. Překlad hebrejských předložek je velmi nesnadný. Překladatel musí volit z řady možností. Hebrejská předložka, která je v daném případě použita, nejčastěji znamená „na“, „nad“ nebo „k“. Ve zvláštních případech a ve vojenské mluvě může znamenat také „proti“. Kraličtí použili právě tento význam po vzoru většiny tehdejších překladů, protože si nemohli historicky ověřit, zda Egyptané táhli ke Karchemiši „proti“ Asyřanům nebo „k“ nim, aby jim pomohli v útoku na babylónskou posádku v Cháranu. Poznání dějin v tomto případě pomohlo přesněji překládat Písmo.

Dějiny se už dále nezmiňují ani o Asyřanech ani o Aššurubalitovi. Když Babylóňané roku 605 zaútočili na Karchemiš, hovoří se už jen o Egyptanech jako o obráncích města. Asyřané zmizeli v propadlišti dějin. Babylóňané Karchemiš dobyli a ovládli tak celou Syropalestinskou oblast. Ústřední postavou na mocenském jevišti starobylého východu zaujal nový kolos — Novobabylónská říše. Propříště muselo Judské království počítat s touto mocí.

V. H. SHEA
(dokončení z minulého čísla)

MY A NAŠE DĚTI

Nejlepší SVATEBNÍ DAR

Novomanželé seděli za satební tabulí a kolem nich satební hosté. Pak se zvedl otec nevěsty, aby pronesl přípitek. Živý rozhovor utichl. Zájem všech upoutal zvláštní předmět v otcově ruce. Byly to jemné váhy, které se drží v ruce a každá miska je zavěšena na třech řetízcích. Někdy je ještě vídáme v lékárnách. Otec je koupil v obchodu se starožitnostmi. S úsměvem se obrátil ke satebnímu páru: „Tyto váhy mají zvláštní význam,“ řekl. „Mají «vážit» štěstí vašeho manželství.“ Jemně rozhoupal ramena vah, takže misky šly střídavě nahoru a dolů. Pak pokračoval: „Každému z vás patří jedna miska. V dobrém manželství musejí být misky v rovnováze. Nemůže být jedna výš, druhá níž. Nikdo by sobě neměl přikládat větší váhu než druhému, cítit se důležitějším, chtít vládnout různým způsobem, třeba tak, že utiskuje druhého, sám se protlačuje kupředu, místo aby nechal uplatnit toho druhého. To vždy vychýlí misky vah.“

„Právě tak ale není možné dělat ze sebe nepatrného, bezvýznamného, úplně zanedbávat sebe a nakonec v sobě udusit všechna přání a sklony. Kdyby tomu tak bylo, zůstal by z nás jen pokřivený, zmrzačený člověk, který by svému partnerovi nemohl být žádoucí protiváhou. Rozkývalo by to váhy, misky by nebyly v rovnováze a ohrozilo by to manželské štěstí.“

„Není lehké najít vždy tu správnou míru, ale vaše láska vám bude pomáhat. Uchrání manžela před přílišnou aktivitou, která působí nedobře. A tebe, milá nevěsto, láska uchrání před pasivitou. Protože kdybys snad dala ruce v klín a řekla si: Sliboval mi nebe na zemi, uvidíme, jak to dokáže

— pak mi věř, že váhy by nikdy nebyly v rovnováze.“

„Může se také stát,“ pokračoval otec, „že někdo z vás položí na misku vah mimořádně velké závaží, které jednoho z vás přitlačí až k zemi. Třeba to bude nějaká starost v zaměstnání, nemoc nebo strach. Je možné i po tom udržet na miskách rovnováhu? Ano, je. Snad se vám podaří převzít na sebe alespoň část problémů partnera. V bibli čteme pro takovou příležitost osvědčenou radu: „Berte na sebe břemena jedni druhých, tak naplníte zákon Kristův.“ A kdyby to z jakýchkoliv důvodů nebylo uskutečnitelné, pak stále ještě zůstává jedna možnost: tu druhou, prázdnou misku naplní až po okraj láskou a porozuměním, aby se misky vah vyrovnaly. Nakonec ještě něco: Může se stát, že nějaká vina zatíží misku vah, takže klesne hodně hluboko. Chraňte se vyrovnat druhou misku také nějakou vinou. Teoreticky by tím sice mohla nastat rovnováha, ale ty jemné řetízky vah jsou citlivé. Dvojnásobné zatížení vinou by nemusely vydržet. Protiváhou viny nesmí být zase vina, ale odpuštění. Takové odpuštění musí být opravdové, ze srdce, nesmí být formální. Myslím takové, které se už k vině nevrací, nepřipomíná minulost. Věřte, pak bude vaše manželství šťastné, a nejen dnes nebo zítra, ale třeba i za deset let. Koupil jsem vám tyto váhy, aby vám pomáhaly. Pověste si je někam tak, abyste je měli stále před očima. Pečujte o to, aby jejich misky byly stále v rovnováze a nečekejte, až to udělá ten druhý. Je to tak jednoduché: někdy stačí slovo, jindy stisk ruky nebo drobná něžnost. Nebudete za to platit ničím — jen láskou.“

-ad-

BŮH ZJEVUJE SVÉ JMÉNO

Co znamená, když bible říká: „Bůh je Pánem?“ (Skut 17,24) Nepředkládá nám bible nějaký zastaralý obraz Boha? A může vůbec dnešní člověk ještě věřit v „osobního“ Boha?

Boží jméno, ale žádná představa o Bohu

Ve Starém zákoně se mluví o tom, že Mojžíš jednou obdržel od Boha příkaz, aby vyvedl izraelský lid z Egypta. Mojžíš zřejmě velmi pochyboval, zda tento lid, který měl o Bohu jen nejasné představy a málo dobrých zkušeností s egyptskými bohy, uposlechne. Proto chce poznat Boží jméno s odůvodněním, že bez známosti jména mu lid, k němuž je poslán, neuvěří. „Hle, já přijdu k Izraelcům a řeknu jim: Bůh vašich otců mě poslal k vám. Ale když se mě zeptají, jaké je jeho jméno, co jim odpovím?“ (2 Moj 3,13)

Odpoví, kterou Mojžíš při této příležitosti obdržel, popisuje bible tajemství Božího jména a s ním zároveň i důvod, proč lidé sami nemohou toto tajemství plně vystihnout. „Bůh řekl Mojžíšovi: JSEM, KTERÝ JSEM.“ A pokračoval: „Toto řekneš Izraelcům: JSEM poslal mě k vám.“ Bůh také poručil Mojžíšovi: „Toto řekneš Izraelcům: Hospodin, Bůh vašich otců, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův, poslal mě k vám. To je navěky mé jméno, jím si mě budou připomínat od pokolení do pokolení.“ (v. 14.15)

Bůh si podle tohoto textu dává jméno „JSEM, KTERÝ JSEM“ — jako ujištění o bezpodmínečné přítomnosti vždy a všude. Je to jediný výklad Božího jména ve Starém zákoně. A také jedinečný. Podrobuje roušku tajemství Božího bytí, ale neodnímá ji. Tímto osobním představením zároveň staví hradbu tomu, co nazýváme představou o Bohu. Jeho bytí tedy zůstává tajemstvím. On sice je, ale není podroben našemu pozorování a našemu myšlení. Zjevením Božího jména se bible přiznává k víře v osobního Boha. Ale tato víra se zásadně liší od představ, které si lidé o osobním Bohu všeobecně vytvářejí.

Jako děti jsme si všichni dělali nějaké představy o „milém Pánu Bohu“. Často souvisely s nějakým obrazem, na kterém byl Bůh představen jako starý úctyhodný kmet. Když jsme byli starší, pochopili jsme, že Bůh je nekonečně větší a vznešenější, než tomu bylo

v našich dětských představách. Možná, že jsme také slyšeli, že Bůh je duch. Ale tím se snad do naší představy o Bohu dostávalo něco strašidelného.

Osobnost a všudypřítomnost

Takové pověřivé představy o Bohu jsou nemožné, jakmile počítáme s všudypřítomností Boha. Duch jako strašidlo, i kdyby byl sebevětší, nemůže být všudypřítomný. Je vždycky někde umístěn. V nebi? Ale o nebi stojí v bibli: „Ba ani nebesa nebes tě, Bože, nemohou pojmut.“ (1 Král 8,27) A apoštol Pavel učí o Bohu: „A přece není Bůh od nikoho daleko. Neboť v něm žijeme, pohybujeme se...“ (Skut 17,27)

Bůh, o němž svědčí bible, není třeba jako stavitel, který postavil dům, tedy stvořil svět, a pak odešel pryč. Tak nějak věřili deisté v době osvícenství. Deismus připouští Boha jen jako tvůrce světa, ale popíral jeho další zasahování do vývoje světa. Pro biblického člověka Bůh působí v celém světě. Je přítomen v nejvzdálenějších hvězdách, právě tak jako v každé květině, a přece není jen silou nebo neosobním principem, jak to tvrdí panteismus, který nachází Boha ve všem. Pro biblického člověka není Bůh nějaký předmět, žádné „to“, nýbrž „JSEM“. Tedy nejen síla, nýbrž původce a správce, duch. Ten, kdo mluví jen o božském, místo o Bohu, nazývá Boha sice pěkně, ale nepřijal jej jako Pána. V bibli nenacházíme pojem „osobní“ Bůh. Avšak bible vyjadřuje to, co míníme, když mluvíme o osobním Bohu. Říká: „Bůh je Pán.“ Být Pánem je vlastní podstata Boha.

Osobní Bůh a jeho obraz

O vztahu mezi Bohem a člověkem mluví bible v prvních kapitolách, když říká: „Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím.“ (1 Moj 1,27) Člověk, i když se v mnohém neliší od zvířete, má něco, co ho zásadně od zvířete odděluje: schopnost tvořivého a odpovědného jednání. Tuto schopnost nedostává svou vyvinutou inteligencí. Teprve Božím oslovením je člověk vyvolán z pudové existence zvířete a postaven do svobody rozhodování. Pro tuto svobodu byl Stvořitelem určen slovy: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými ry-

bami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.“ (1 Moj 1,26)

Obrazem Božím se člověk nestává svým obličejem nebo svou postavou. Obrazem se stává tím, že odpovídá na Boží oslovení jako odpovědná osoba. I když je člověk obrazem Božím, nemůžeme podle něho vytvářet představu Boha, neboť nakonec si nemůžeme představit ani své lidské „já“. Obraz vyjadřuje vztah blízkosti a přece odlišnosti, vztah dětské závislosti. Člověk je povolán být Božím dítětem. Toto Boží určení nemůže být rozbito ani lidským hříchem.

Bůh ve své podstatě je nezpodobitelný: „Ke komu připodobníte Boha? Jakou podobu mu přisoudíte?“ — ptá se prorok (Iz 40,18). Bibličtí autoři jsou úzkostliví, abychom si Boha nezlidšťovali a nevtěšňovali do svých představ. Každá představa snadno snižuje Boha. Představami strhujeme Boha na naši rovinu a lehce si vytváříme „jiné bohy“. Bůh je skutečností nejskutečnější. „JSEM, KTERÝ JSEM. To je navěky mé jméno, jím si mě budou připomínat od pokolení do pokolení.“ (2 Moj 3,14.15)

Bůh je Pánem světa, mezi ním a tím, co je nejvyššího ve světě, je naprostý rozdíl; to se nerozumělo vždy samo sebou a nebylo to vždycky uznáváno. Naopak, právě touto vírou se lid izraelský lišil od okolních národů. Bůh, ve kterého věří biblický prorok, je více než princip světového pořádku a souladu, je více než jen myšlenka a rozum světa. Zápas starozákonního proroka proti modlářství je bojem o skutečného Boha.

Evangelia nepřinášejí nové učení o Bohu, nové pojetí Boha. Chtějí být svědectvím o nejvyšším činu Hospodina, o Ježíši Kristu. Všechna čtyři evangelia svědčí, že Bůh, který k nám mluvil skrze proroky, nakonec přišel v plnosti času v Ježíši Kristu. Ježíš sám přichází ve jménu Boha Abrahamova, Izákova a Jákobova, ve jménu svého Otce. Touto vírou v Boha jsou spjaty všechny biblické knihy v jeden celek. Není mezi nimi rozdílu. Vydávají svědectví o tomtéž Bohu, budí víru v téhož Boha, měří všechen život zákonem a měřítkem téhož Boha a volají ku poslušnosti a věrnosti témuž Bohu. To je smysl jména, kterým se Bůh zjevil člověku.

J. MARCOLLA

O zdraví rozhoduje i kuchyně

Pokud je člověk mladý a cítí se zdravý, většinou se jen málo zajímá o otázky zdraví a výživy. Má-li chuť k jídlu nebo dokonce hlad, jí všechno, co se mu předloží nebo co mu chutná. Zda je to zdravé, o to se obvykle příliš nestará.

Přibývá let, člověk pomalu stárne a začíná se zajímat o své zdraví. Cítí, že mu ubývá sil, už nemá ten rozmach jako dříve. Jde-li do schodů nebo běží-li k autobusu, nemůže popadnout dech. Také si musí přiznat, že mu už vynechává paměť. Pro něco jde, a nevzpomene si, co vlastně chtěl. Je to jistě předně důsledek věku, ale v nemalé míře za tím stojí i výživa. Zabývat se otázkami výživy nás nutí závažné důvody:

1. Výživa je a zůstane podmínkou naší existence. Stále do značné míry platí úsloví, které zní hodně materialisticky: „Člověk je to, co jí.“

2. Způsob života, životní styl a pracovní formy se za posledních 150 let důkladně změnily. Prakticky jsme přešli od způsobu práce, při kterém se uplatňovaly svaly a pohyb, na práci převážně duševní, u které se většinou sedí. Chybí nám trénink svalů, máme málo pohybu. Tím se mění i potřeba výživných látek.

3. Naše bytové poměry se také značně změnily. Většina lidí bydlí ve městech a nemá ani kousek zahrádky. Namnoze jsme ztratili spojení s přírodou, s rostlinami a zvířaty. Naštěstí právě v této oblasti se lidé z měst snaží o určitou nápravu.

4. Produkce našich potravin se také velmi změnila. Mám na mysli hospodářství s intenzivní produkcí, jako tzv. továrny na vajíčka, kde jsou slepice jedna vedle druhé bez možnosti výběhu. Podobně je tomu také u krmného dobytka, kde zvířata nevyjdou z ohrady nebo z boxů. To samo o sobě už vytváří problémy a když si uvědomíme, jaký význam má pro nás výživa a že na ní závisí naše zdraví, pak je přirozené, že se o stravu zajímáme. Co vlastně jíme?

Z toho vyplývají otázky: Jaká má být správná výživa? Co jíst, abychom zůstali zdraví nebo byli ještě zdravější? Jakou stravu potřebujeme, aby se tělo i duch rozvinuly? Kolik toho máme sníst a co?

OMEZIT KALORIE!

Nejdeálnější míra pro normálního spotřebitele — tedy pro průměrného jedlíka — je přibližně 2200 kalorií denně. Prof. Fleisch, švýcarský odborník pro otázky výživy, rozděluje hlavní výživné látky následovně:

bílkoviny	70 g =	285 kalorií
tuky	60 g =	555 kalorií
uhlohydráty	340 g =	1360 kalorií
		2200 kalorií

Kromě těchto tří základních látek potřebujeme doplňující látky jako např. vitamíny, minerály a stopové prvky. To všechno je obsaženo v potravinách.

Hlavními dodavateli **bílkovin** z rostlinných zdrojů jsou ořechy, droždí, soja, luštěniny, obilí; z živočišných zdrojů: mléko a mléčné výrobky, vajíčka, ryby a maso.

Maso jsme úmyslně jmenovali až jako poslední ze živočišných zdrojů. Celá řada závažných příčin nás nutí, abychom spotřebu masa a masných výrobků drasticky omezili nebo úplně vyloučili. Vyplývá to z poznatků praktické medicíny. Naši snahou musí být orientace na převážně rostlinnou stravu, která utužuje zdraví a má léčivé účinky. Na základě poznatků o výživě lze potvrdit, že dnešní velká spotřeba masa je nejenom nezdravá, ale přímo zapříčiňuje řadu chronických onemocnění.

Dodavatelem **tuků** z rostlinných zdrojů jsou rostlinné oleje, ořechy, soja a obilné klíčky (jsou zároveň bohaté i na bílkoviny). Z živočišných zdrojů to jsou hlavně mléko, máslo, sýra a vaječný žloutek.

Uhlohydráty jsou obsaženy téměř ve všech produktech rostlinné říše: v obilovinách, bramborách, luštěni-

nách, řepném cukru, ovoci a kořenové zelenině.

Dále jako **doplňovací látky** naší stravy máme k dispozici opět rostlinné a živočišné zdroje. Rostlinné zdroje nám je dodávají v takovém množství, že ze zdrojů živočišných potřebujeme pouze mléko. Jedná se o ovoce a ovocné mošty, zeleninu a zeleninové šťávy, různé kuchyňské koření a konečně mléko.

Způsob přípravy potravin je rovněž velmi důležitý. Záleží na tom, v jaké formě potraviny přijímáme. Víme, že je můžeme jíst různě připravené: v přirozené formě (ovoce) nebo syrové (zelenina), vařené, dušené, grilované nebo pečené (především zelenina, brambory, vajíčka apod.). A konečně konzervované různým způsobem. Konzervování potravin je stále častější a žádanější.

V naší moderní průmyslové společnosti zůstalo už jen nepatrné procento samozásobitelů, tedy lidí, kteří by potraviny vyráběli a hned konzumovali. Většina lidí a to nejen z měst, potraviny kupuje a nějak je musí uskladňovat. Uskladňovat nebo konzervovat potraviny není tak snadné, chceme-li, aby neztrácel na hodnotě. Situace se poněkud vylepšuje zmrazováním a odborným balením.

Nutnost šetřit časem, zvláště pro zaměstnané ženy, vedla průmysl výživy k výrobě polotovarů a zmrazených hotových jídel. Stačí je jen ohřát a podávat na stůl. Kvalita zmrazených potravin se dá označit jako vyhovující, v některých případech jako velmi dobrá. Jejich jediný nedostatek je v tom, že to není čerstvá strava, která by i dnes měla tvořit nejméně třetinu naší stravy vůbec. Proto takovou stravu doplňujeme čerstvou zeleninou, svačinami z čerstvého ovoce apod.

Způsob práce zaměstnaných lidí se sice změnil, ale žel nezměnilo se složení jejich stravy. Je nadmíru bohatá na tuky a uhlohydráty. Při nedostatku pohybu to vede k nadváze a k nemocem. Pro člověka dnešní doby, který má převážně sedavé zaměstnání, je ze zdravotního hlediska nutné snížit příjem kalorií hlavně omezením tuků a uhlohydrátů a trochu zvýšit příjem bílkovin. Je třeba výrazně zvýšit příjem ovoce a čerstvé zeleniny.

Je už na čase, aby se v dnešním člověku znovu probudila přirozená touha po pohybu a tělesné činnosti. Může to být formou sportu, her, gymnastiky, turistiky, jízdy na kole nebo plavání. Tím se podpoří činnost pohybových orgánů a člověk se udržuje v dobré formě, ve skvělé kondici. To spolu s uvedeným způsobem výživy přispěje k odstranění četných civilizačních nemocí, kterým podléhá mnoho dnešních lidí.

MUDr. E. SCHNEIDER

VY SE PTÁTE my odpovídáme

DEN PÁNĚ VE ZJEVENÍ

Prosím vás, jak vy adventisté vysvětlujete Zj 1,10? Není zde zřetelná zmínka o neděli, dni Páně?

Č. Z.

V moderním překladu tento verš zní: „Ocitl jsem se ve vytržení ducha v den Páně...“ (ČEP) Popravdě řečeno, v původním řeckém textu nenacházíme slova „v den Páně“, ale spojení „v Pánův den“ (en te kyriake hemera).

Již tento detail vede adventisty k tomu, aby rychle neztotožňovali Janův den prorockého vytržení s dnem druhého příchodu Ježíše Krista, jak navrhuji někteří vykladači tohoto místa. Jejich překlad je líbivý a lákavý: „Byl jsem v duchu vtržen doprostřed událostí dne Páně.“ Kontext knihy Zjevení jakoby doporučoval toto přetlumočení; vždyť v této knize se ličí události v souvislosti s druhým Kristovým příchodem. Samotný výraz „den Páně“ je v Novém zákoně nepopíratelně používán právě v tomto smyslu. Kdo by neznal tyto a podobné verše: „Samí přece dobře víte, že den Páně přijde jako zloděj v noci.“ [1 Tes 5,2] „Den Páně přijde jako přichází zloděj. Tehdy nebesa s rachotem zaniknou, vesmír se žarem roztaví a země se všemi lidskými činy bude postavena před soud“ [2 Petr 3,10; srov. 1 Kor 1,8; 2 Kor 1,14] Avšak takovéto velmi lákavé vysvětlení nelze přijmout. Z jediného, a to závažného důvodu. Předložková vazba ze Zj 1,10 (en ... hemera) nevyjadřuje skutečnost, na kterou se ptáme otázkou kam, ale okolnosti, na které se ptáme otázkou kdy. Dokazují to všechny verše ze Zjevení s touto předložkou a slovem „den“: 2,13; 9,6; 10,7; 18,8. Z toho plyne, že slova „v den Páně“ vyjadřují dobu, čas Janova vidění. Ale který?

Většina křesťanů vztahuje pojmenování „den Páně“ na neděli. Proto také tito věřící vidí ve Zj 1,10 první případ v křesťanské literatuře, kdy neděle je nazvána dnem Páně. Druhý takový případ je až z druhé poloviny 2. stol. po Kr. Apokryfní Petrovo evangelium [35,50] používá zkrácený výraz ze Zj 1,10 (he kyriake) nepopíratelně ve významu neděle. Skutečný důkaz ovšem chybí. Nemůžeme přece dávat výrazu z konce 1. stol. po Kr. stejný smysl, jako má též výraz v druhé polovině 2. stol. po Kr., aniž bychom dokázali, že tomu tak je. Naopak zjišťujeme, že slovo kyriake mělo mezi Janovou dobou a dobou Petrova evangelia jiný význam. V Didaché 14,1 (nejdříve 125 po Kr.) slovo kyriake vyjadřuje způsob slavení večere Páně podle Pánova příkazu. Ignatiova epištola Magneským (asi 110 po Kr.) používá slovo kyriake ve smyslu Pánův život.

Ztotožnění dne Páně ze Zj 1,10 s nedělí má vážný nedostatek v tom, že to nelze ničím dokázat. Základní protestantská vykladačská zásada požaduje: Písmo svým vlastním vykladačem. V Novém zákoně je neděle neměnně nazývaná prvním dnem týdne.

Adventisté považují den Páně ze Zj 1,10 za sobotu. Proč? Z jednoho prostého důvodu. V Písmu existují verše, v nichž se sám Hospodin hlásí k určitému dni: „Jestliže odvrátíš od soboty nohu svou, abys nevykonával líbosti své v den svatý můj, anobř nazůveš-li sobotu rozkoší a svatou Hospodinu slavnou...“ [Iz 58,13] „Ale dne sedmého odpočinutí jest Hospodina Boha tvého...“ [Ex 20,10] A jestliže víme, že Jan, ačkoli píše řecky, je „Hebrej v řeckém rouše“ (prof. Vajs), dnes bychom řekli „Žid každým coulem“, nedovedeme si představit, že by den Páně mohl být pro Žida něco jiného než sobota. A k tomu ještě v Novém zákoně máme text, který prozrazuje, o jaký den se jedná a ke kterému se hlásí Kristus jako Pán. Je to Mar 2,28: „Proto je Syn člověka pánem i nad sobotou.“ Proto adventisté věří, že Jan svou úžasnou prorockou zkušenost prožil v sobotu. M. Ž.

Co uděláš?

Jdeš po ulici a najednou slyšíš, jak se blíží požární vůz se zapnutou sirénou. Co uděláš? Okamžitě uhýbáš z cesty, aby ses s ním nestřetl. Svítí-li na semaforu u křižovatky červené světlo, poslušně zastavíš a čekáš, až budeš mít zelenou. Víš, co by znamenalo nedbat na varovný signál. Naprosto stejně si budeš počínat u železničního přejezdu, kde zvukové znamení oznamuje příjezd vlaku.

Pán Bůh tě také varuje. Mluví k tobě v bibli nebo prostřednictvím nějaké mimořádné události. Když tě však varuje On, abys unikl před přicházejícím soudem, žiješ si lhostejně dál, jako by se nic nedělo.

Řekne-li někdo o nějakém jídle, že je zkažené, nerozpakuješ se a vyhodíš je. Je-li vodní zdroj označen tabulkou, že voda je závadná, nepiješ ji. Když však Bůh, který je láska, říká, že „odplata za hřích je smrt“ — zůstaneš dál ve svém hříšném způsobu života?

Jsi-li v prostoru, kde se používá trhavin, kde se střelí, opustíš na dané znamení co nejrychleji pásmo ohrožení. Ale když Pán Bůh řekne: „Duše, která hřeší, zemře“ — zůstaneš hluchý k tomuto varování?

Je-li někde výprodej nějakého zboží s výhodnými cenami, chceš této možnosti co nejvíce využít. Když však ti Bůh nabízí zdarma a bez jakýchkoli podmínek věčný život jako dar své milosti, zdráháš se a říkáš: „Teď ještě ne! Možná později.“ Přitom je to mnohem důležitější než cokoli jiného na světě.

Lidi posloucháš, dáš na jejich dobře míněnou radu. Proč nedbáš na Boha a na jeho rady? Vždyť On to s tebou myslí také dobře. A nejpětším neštěstím je, žijí-li lidé v domnění, že Bůh je mrtvej — a to navzdory jasněmu prohlášení bible: „Hrozné je upadnout v ruce Boha živého.“ Pán Bůh si přeje, „aby všichni lidé byli spaseni“. Pro tvou záchranu poslal svého Syna — Pána Ježíše. Přijmeš jej jako svého osobního Spasitele? Uvěříš mu? Co uděláš? (Upraveno podle Ž. S.)

Hledal na špatném místě

V polovině 19. století objevili zlatokopové v Severní Americe velké naleziště zlata. Zpráva o tom se rozšířila rychlostí větru do celého světa. Lidé ze všech koutů zeměkoule se hrnuli do Severní Ameriky a doufali, že budou mít štěstí a najdou zlato. Mezi těmito lidmi byl i mladý Švéd Sven. Doma vlastnil menší obchod, vedlo se mu celkem dobře. Jakmile však uslyšel o nalezišti zlata, prodal všechno, co měl a odjel do Ameriky. Potuloval se několik let po zmíněném území a stále doufal, že se na něj usměje štěstí. Doufal marně. Touha po žlutém kovu a marná námaha udělala z něho samotáře. Bydlel v dřevěné chatrči, kde ho jednoho dne našli zcela vyhublého. Zemřel hladem.

Po čase zbouřali Svenovu chýši a — jaké překvapení — dělníci našli v drolicí se skále, na které chýše stála, zlatou žílu. Téměř 15 let leželo zlaté bohatství v těsné blízkosti zlatokopa, a přesto ho nenašel.

Mnohým lidem se vede podobně. Celá léta hledají štěstí, ale nenacházejí nic. Přesto ho mají na dosah ruky, vždyť ho Pán Bůh nabízí všem lidem. Dal nám vzácnou knihu — bibli — a přeje si, abychom v ní četli. Tam se dozvíme, jaká je Boží vůle v našem životě. Objevíme poklad, který má úžasnou hodnotu. Být šťastný znamená žít ve shodě s Boží vůlí. Lidé chtějí být šťastní, žet, hledají však často na špatném místě.

K. Šp.

Měl bych napsat něco poetického, vidíte? Jenže co? Ty otrěpané fráze o slunečném svitu, zurčícím potůčku, šumícím mořském příboji? Moc dlouho jsem uvažoval, co poetického napsat v úvodu, ale nic kloudného mě nenapadlo. Stále mi hlavou zněly duchaplné slogany z výkladních skříní obchodních domů a cestovních kanceláří.

- Je čas léta, čas dovolených.
- S Čedokem do světa.
- S námi za hranice všedních dnů.
- Dovolená bez starostí.
- Vitana vaří za vás.

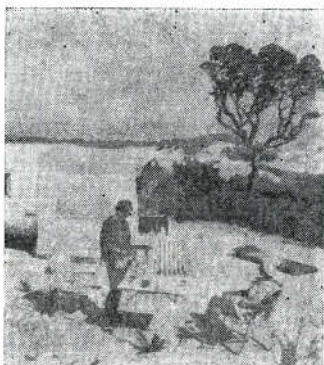
Docela rád bych se těmi reklamními hesly nechal nadchnout, ale... Vidíte, a je tady to ale. I v létě. Mohl bych s Čedokem do světa, ale kde na to vzít? Snažím se věřit, že skutečně Vitana vaří za nás (ostatně není tak těžké věřit, když se o jídlo u nás doma stará manželka), ale... starosti? Ty se neztratí ani v létě.

Vloni, bylo to těsně před tím, než jsme měli odjet na dovolenou, mou malou, sotva dvouletou dceru začalo zlobit slepé střevo, a tak jediným řešením byla operace. Byla to operace komplikovaná, protože podle vyjádření lékařů byla přivezena na operační sál v hodině dvanácté...

Všechno dobře dopadlo, ale... Vždyť jsem to už říkal. I léto má svá ale. Bylo po dovolené bez starostí. Zůstaly jen starosti a napětí s jedinou otázkou. Jak to dopadne?

Ještě že Pán Bůh neodjíždí nikam na dovolenou. On dokonce nemá žádné úřední hodiny, a tak ten týden, kdy jsem měl být na dovolené (a přiznávám, že dovolená bez starostí mne vždy sváděla k tomu, abych si „odpočinul“ i ve svém náboženském životě), jsem mnohem intenzivněji hovořil se svým Pánem. V napětí týdne bez dovolené jsem si také všiml najednou nejen toho, že Novákoví se vrátili v úterý od Jadrana, že soused Michálek dostal příslib a jede v srpnu do Francie, že můj bratr

JAN BARTA

(měl v životě vždycky větší štěstí než já) dostal pokuk na rekreaci ve Vysokých Tatrách, ale také že Věrka, kolegyně z práce, má těžce nemocnou matku a tak dovolenou prožije přecházením od postele nemocné do kuchyně a zpět. Zjistil jsem, že sucho, které postihlo velkou část střední Afriky, způsobilo — bez ohledu na čas dovolených — neúrodu a hlad a naši domovnici její „milující děti“ právě odvezly do domova důchodců, protože se jí nemohou věnovat.

Já vím, někteří namítnou: „To je jen taková pašivní útěcha v čase tísně.

V bolesti nejsem sám. Ve skutečnosti ti to vůbec nepomohlo.“

A já se bráním. Nepotřebujeme právě my, lidé, vidět častěji bolesti a problémy těch druhých?

„To je směla, nesehnala jsem kabelku té samé šedi, jako jsou mé semišové lodičky.“

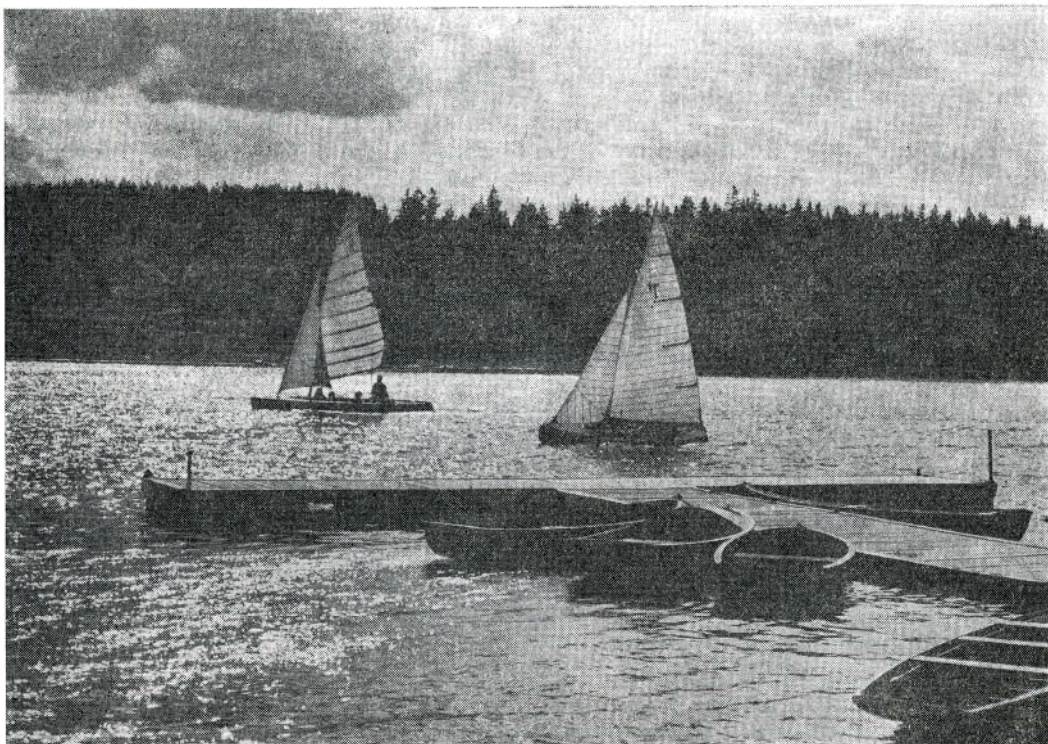
„No, to je konec, už neměli lístky na finálový zápas ČSSR—Švédsko. Budu muset zase sedět doma u televize.“

„Když zdraží ty růžové kachlíky, budeme si muset koupit jen ty bledě modré.“

Jeden moudrý člověk mi poradil projít se v čase takových „neštěstí“ nemocnic. Prý to pomůže. Nezkusil jsem to, ale dnes po zkušenostech se zkaženou dovolenou tomu věřím. A není to tak zbytečná zkušenost. Uvědomil jsem si znovu, že Země je stále ještě plná bolesti. Zatím žádná, ani radikální, ani mírná změna nezbavila lidstvo problémů. Raději než lidstvo měl bych užít výrazu člověk. Protože (a to je ten další problém) mluvíme-li jen o lidstvu, mluvíme-li o potřebách lidstva, je to hodně anonymní. Nevím, jak vy, ale já si pod slovem lidstvo

představím šedivé zástupy bez jména a bez cíle. Tím se zbavuji odpovědnosti, ostatně jakou zodpovědnost mohu mít já, člověk, za lidstvo? Když však řeknu můj bratr, soused, paní ta a ta, mé dítě, je to zcela konkrétní. Mám-li já svůj problém, začnu být citlivější k problémům toho druhého. Nebude mi možná už tolik vadit nepříliš odpovídající odstín šedivé barvy lodiček, ani že jsem nesehnal lístky na hokejový zápas a budu docela spokojený s těmi bledě modrými kachlíky. Poznám, že někdo potřebuje moji pomoc a moje slova útěchy (vždyť slova porozumění z úst toho, kdo sám porozumění potřebuje, zní mnohem přesvědčivěji).

Léto. — Čas dlouhých, teplých dní. Nechme vedle svých představ a plánů místo pro Toho, kdo i v čase mimořádných událostí zůstává Pánem situace. Možná, že nám pak nezůstane jako památka na léto jen o dva tóny hnědší kůže a několik žloutnoucích fotografií, ale živá zkušenost s Bohem a radost z poznání, že někdo nás a my někoho potřebujeme.

Příklad CHUDÉ VDOVY

BIBLICKÉ
ŽENY

Jako včera, tak i dnes, stále stejný obraz. Do chrámu proudí davy lidí. V těchto dnech je směr návštěvníků obzvlášť rozmanitý. Zanedlouho se budou slavit velikonoce, významný svátek všech příslušníků židovského národa. Z blízkých i vzdálených míst přicházejí do Jeruzaléma věřící. Touží zúčastnit se slavnosti, oživit si pohled na nádheru chrámu a posílit svou národní hrdost. Vždyť jsou utlačováni a nenávidí římskou nadvládou. Jen málokdo z těch, kdo vcházejí na nádvoří velkého chrámu, se sklání ve vědomí Boží přítomnosti. Jen málokdo z nich cítí vroucí lásku k svému Bohu, do jehož příbytku právě vstupuje.

Dnes to ostatně nikoho ani nezajímá. Nejméně to zajímá většinu kněží, kteří se starají o provoz chrámu. Taková starost — to není maličkost. K provozu jsou třeba peníze, hodně peněz. Kolik jich asi bude dnes v chrámové pokladnici? Přihlížejí...

I někteří další vznešení a vážení muži, ponejvíce učitelé zákona, postávají s nimi. Jsou spokojeni. Lidé, oblečení v drahocenné roucha, dávají opravdu mnoho. Je to vidět! Tito dárce se totiž snaží, aby si toho všiml co největší okruh lidí. Pochvalné pohledy vysoce postavených mužů a jejich vlastní uspokojení, že splnili svou povinnost nad míru, jsou jim odměnou. A to jim stačí. Víc vlastně ani nepotřebují. Doma mají bez tak mnohonásobně větší množství peněz, než bylo to, které okázale vložili do chrámové pokladnice.

Právě přichází chudobně vyhlížející žena. Zákonem nařízený oděv prozrazuje, že patří k těm ženám, kterým smrt vzala otce jejích dětí. Vdova... Působí nezájemavě v porovnání s bohatými a samolibými, kteří se vracejí z chrámu domů s pocitem samospravedlivých, blahosklonně dávajících ze svých přebytků. — Snad právě kvůli tomuto kontrastu si vdovy mnozí všimli. Nestála o to. Vlastně si přála, aby zde nikdo nebyl. Rychle hodila do otvoru pokladnice svůj dar — dvě nejmenší mince — a zmizela v davu. „Takový pakatel... To si mohla nechat...“ — co jiného si asi ti vznešení pomysleli! Jejich oči si

vdovu pohrdavě změřily a znovu se obrátily k plným měšcům dalších návštěvníků chrámu. Oči, které se dívají pouze na výsledek. Pohnutky — ty je naprosto nezajímají. A tak bychom mohli ukončit tuto událost jako prostou a bezvýznamnou, odehrávající se jednoho předvelikonočního dne v jeruzalémském chrámu.

Bylo by to možné, kdyby tam v tu chvíli nebyly ještě jiné oči — Ježíšovy. Jejich přítomnost mění situaci.

Ježíš se obrací na své učedníky. Soustřeďuje jejich pozornost na něco velmi důležitého. Ví velice dobře, co bude za krátký čas prožívat. Je před ním cesta kříže, cesta utrpení a vrcholné oběti. On, bezhříšný Boží Syn, pocítí tíhu hříchu všech lidí...

Obrací se ke svým učedníkům a říká: „Amen, pravím vám, tato chudá vdova dala víc než všichni ostatní, kteří dávali do pokladnice.“ (Mar 12,43) Zvláštní. Začíná hovořit o zdánlivě bezvýznamné události. A ještě tak paradoxní. Cožpak jsou dvě nejmenší mince víc než sto? Víc než pět set? Víc než tisíc? — Boží počty jsou zřejmě odlišné od matematiky kamenných lidských srdcí. Pokračuje: „Všichni totiž dali ze svého nadbytku, ona však ze svého nedostatku; dala, co měla, všechno, z čeho měla být živa.“ (Mar 12,44)

Žena věděla, co dělá. Věděla, že doma nemá už nic. Mnohým by se zdálo, že snad ztratila rozum, přestala zdravě uvažovat. Tyto dvě mince v hodnotě asi padesáti haléřů znamenaly pro vdovu opravdu všechno. A právě toto „všechno“ bylo důstojným darem lásky pro Boha, kterého ze srdce milovala. Nemohla dát víc, ale nedala ani méně. S dvěma mincemi odevzdala Pánu Bohu sebe. Byl to výraz vděčnosti a naprosté důvěry nebeskému Otci. Jen dítě dovede takto věřit. Jen čisté srdce

dovede tolik milovat! Lásky k Bohu mění malý čin ve velký skutek. Hodnota dvou mincí daných s láskou je mnohonásobně větší než hodnota plných měšců vypočítavých dárců.

Vdova odešla domů. O jejím dalším životě už bible nehovoří. Jedno je však jisté. Důsledkem jejího daru lásky nebyl nedostatek základních životních potřeb, ale velké Boží požehnání. Přesně tak, jak to Pán Bůh zaslíbil (Mal 3,10 a Př 3,9,10).

Máš dobré zaměstnání a jsi hrdý na to, že můžeš svou rodinu zabezpečovat poměrně slušným finančním obnosem. Pěkně sis z něho zařídil byt, postavil chatu a právě přivezl domů třeba zbrusu nové auto. To není ostatně v dnešní době nic mimořádného. Navíc jsi jedním z těch, kteří dávají Bohu, co mu patří. Část svého příjmu, sedminu času a snad něco navíc — tak, jak se to má. Plníš svou povinnost a cítíš se spokojený. Vždyť ten druhý nedává ani tolik, co ty!

I Pán Bůh musí být s tebou spokojený. O nic ho přece nešidíš! Všechno máš předem dobře spočítané...

Na jedno jsi však zapomněl. Škoda. Zapomněl jsi, že Bůh tvé dary vůbec nepotřebuje. „Kdybych měl hlad, neřeknu si tobě, mně patří svět se vším, co je na něm.“ (Žalm 50,12) „Bůh, který učinil

Biblické „šarty“
(z doby Herodesa I. Velikého a Pontského Piláta). Takové penízky
vhodila vdova do pokladnice

svět a všechno, co je v něm, je Pánem nebe i země, a nebydlí v chrámech, které lidé vystavěli, ani si nedává od lidí sloužit, jako by byl na nich závislý, vždyť je to on sám, který všemu dává život, dech i všechno ostatní.“ (Sk 17,24.25)

Boží požehnání přijímáš samozřejmě. Na vděčnost svému nebeskému Otci, který ti dává zdraví a sílu k úspěšnému životu, jsi však zapomněl. Dáváš sice to, co mu patří...

I bohatí v Jeruzalémském chrámu dávali. Komu? Pánu Bohu nebo sobě, své samolibosti, své pýše, svému srdci?

Chudá vdova dala Bohu nejdřív sebe a pak i ten její nepatrný dar. Pán Bůh přijal.

Když Ježíš hodnotí dar bezejmenné izraelské vdovy, daný z lásky a upřímného vztahu k Bohu, ukazuje, jak bezcenný je v Božích očích třeba i velký dar, ke kterému vede jen pohnutost. Ne velikost daru, ale srdce dárce rozhoduje o jeho přijetí. „Každý ať dává podle toho, jak se ve svém srdci předem rozhodl, ne s nechutí ani z donucení, vždyť radostného dárce miluje Bůh.“ (2 Kor 9,7)

Obnov upřímný vztah ke svému Bohu. Přestaneš počítat a kalkulovat. Přestaneš dávat své dary i sám sebe jen z povinnosti. Zato se ale rozhodně nepřestaneš divit darům velkého Božího požehnání, které má Pán Bůh připraveny jako milující Otec pro své vděčné a nesobecké děti.

M. VURSTOVÁ

TAK JAK JSEM

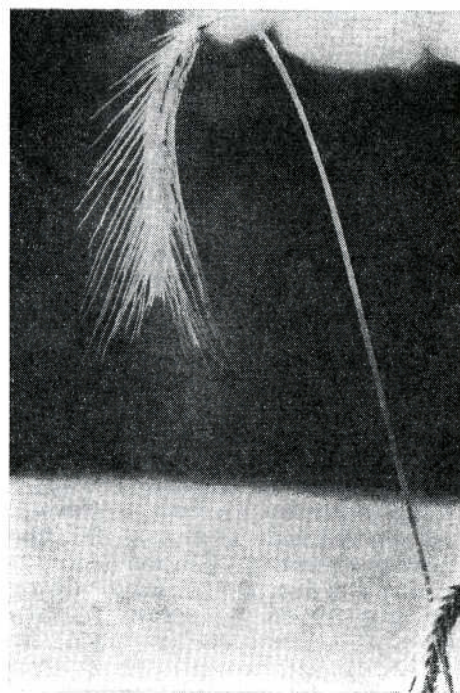
Před nějakou dobou v ranních hodinách vypukl požár v jednom věžáku na rušné ulici Londýna. Každý z obyvatel domu se snažil zachránit, jak uměl. Žel, mnozí se nezachránili, zůstali v plamenech. Sanitky a požárníci měli plné ruce práce. Na jednom z vyšších poschodí se v okně objevil zděšený mladý muž v pyžamu. Požárníci ho zpozorovali, rozestřeli plachtu a volali na něj: „Skočte tak, jak jste, nebojte se, nic se vám nestane.“ Mladý muž však váhal: „Jsem přece v pyžamu a takhle nemohu vyskočit. Nejdříve se musím nějak obléct.“ „Nedělejte to, může být pozdě,“ prosili ho požárníci. Ale mladý muž neposlechl a ztratil se v dýmu. Zachránci k němu rychle stoupali po vysokém žebříku, skočili do plamenů, ale vtom jim nějaký hořící padající trám zatarasil cestu k nešťastnému člověku. Vrátili se bez něj...

Mnozí z nás se podobáme tomuto mladému muži. Každý z nás máme své dny dříve nebo později spočítány, vždyť tu z nás nikdo nebude věčně. Lze obrazně říci, že kolem nás hoří plameny hříchu a nepravosti, a přesto váháme skočit do plachty Boží záchranné milosti a lásky. Ta záchranná zvěst zní: Pojď k Pánu Ježíši Kristu tak, jak jsi. On slíbil, že ti odpustí, přijme tě, dá ti radost a pokoj, zachrání tě pro věčnost. Ale nám je to snad trapné přijít k Pánu v „pyžamu“ vlastní nemohoucnosti. Chceme se obléct nejprve do šatů vlastní samospravedlnosti, chceme ještě udělat to a ono — a nakonec je pozdě.

*Tak, jak jsem — ty všechno víš,
a přec mne přijmeš, potěšíš,
vždyť sliby své ty nerušíš.
Beránku Boží, k tobě jdu.*

*Tak bídný jsem, však duše má
tvou milost, tvoji lásku zná,
a již je tvá, na věky tvá.
Beránku Boží, k tobě jdu.*

(Upraveno podle Ž. s.)

BOŽÍ DÍLO je úžasné

Vypráví se, že jeden milionář, který si myslel, že se s penězi dá zařídit všechno, si dal zavolat nejproslulejšího architekta:

„Musíte mi postavit věž! Bude mít čtyřmetrový průměr.“ Pak pokračoval: „Bude to velká věž. Uvnitř budou schodiště a chodby, dálkový přívod vody a výtahy pro materiál. Zdi smějí být jen půl metru silné, zato vysoké budou ... no ... 1500 metrů. A věž musí být ohýbatelná na všechny strany.“ A aby toho ještě nebylo málo, podnikatel zakončil slovy: „A úplně nahoře na té věži mi postavíte chemickou továrnu...“

Další slova už architekt neposlouchal. Vyskočil z křesla a bouchl dveřmi.

Je to asi jen vymyšlený příběh. Přece ale stojí věž, jejíž výška je čtyřicetkrát větší než její průměr. Je to stéblo žita. Stěna stébla je půl milimetru silná, průměr má čtyři milimetry a vysoká bývá 1,5 metru. Ve stěnách jsou chodby a stupně, rozvody vody, výtahy pro živiny. Nahoře na vrcholu stébla funguje v klasu chemická továrna. Bez škodlivin vyrábí a do zrn ukládá mouku lidem na chleba. Miliardy klasů tak člověku oznamují dobrotu a velikost Boží.

(Podle J. br.)

Biblický automat ve studentské čtvrti v Tokiu

Ve studentském centru v Ochonomizu v Tokiu je na jedné budově umístěn automat, který nabízí bible a Nové zákony v japonštině. Vzbuzuje stále živý zájem, protože Ochonomizu leží v oblasti, ve které bydlí mnoho studentů. Křesťanské středisko chce takto seznámit mladé lidi s Božím slovem. V prvních šesti měsících bylo pomocí automatu prodáno 1000 biblí nebo Nových zákonů. Nejvíce zákazníků mají prodejní automaty po setmění.

Polygamie je v Evropě více rozšířena než v Africe

Polygamie je v Evropě a v USA více rozšířena než v Africe. Tento názor zastává anglikánský farář Peter Njenga z Nairobi (Keňa). Svě tvrzení zdůvodňuje tím, že v tzv. „civilizovaném světě“ se muž může oženit a rozvést, kolikrát chce. Během života by se mohl postupně oženit s dvaceti i více ženami. O „monogamii“ tedy už nemůže být řeč, říká Njenga. V Africe, kde společenská úroveň často závisí na počtu žen a dětí, se sice muž často ožení s dvěma nebo více ženami, zůstane však s nimi až do konce svého života a vůbec nemyslí na rozvod. Evropané a Američané prosadili svůj pohled na věc, podle kterého je polygamie něco zavrženého, zatímco rozvod a nový sňatek je „slušný“ a zcela normální, stěžuje si anglikánský duchovní.

I to je 20. století

Obchod s „živým zbožím“ patří mezi nejotřesnější lidské, společenské a ekonomické jevy našeho století. V řadě zemí Latinské Ameriky majitelé kaučukových plantáží bezohledně vykořisťují domorodé indiánské obyvatelstvo. Je znám případ, kdy majitel jedné takové plantáže držel malé děti svých „poddaných“ jako rukojmí. Když se někomu z vesničanů podařilo „ukrást“ své vlastní děti a s celou rodinou uprchnout do pralesa, začal skutečný „hon“ na lidi.

V Karáči nebo i jinde v Pákistánu je možno asi za tisíc dolarů koupit mladé děvče, většinou ilegálně

přivezené z Bangladéše. Nejžádanější jsou děvčata z Bengálska, ale prodáváci nabízejí také děvčata z jiných zemí. Někdy je „zboží“ oceňováno podle váhy.

Jinou tragédií naší doby je sexuální zneužívání dětí. Podle odhadu Dětského fondu OSN (UNICEF) je takto na celém světě zneužíváno na dva milióny dětí. Jen v USA se podle oficiálních odhadů prostituje na 600 tisíc chlapců a děvčat mladších patnácti let. Vedle toho se povážlivě šíří také dětská pornografie.

Když slepý slepého vede

Podle zveřejněných údajů většina církevních a náboženských činitelů v USA nepovažuje homosexualitu, manželskou nevěru a smilstvo za morálně zavrženíhodné projevy.

87 procent dotázaných učitelů náboženství a duchovních uvedlo, že manželská nevěra by se neměla pokládat za společenský přečin.

91 procent uvedlo, že by společnost neměla omezovat homosexuály a zasahovat do jejich způsobu života.

71 procent dotázaných prohlásilo, že by neměli nic proti tomu, aby na základní škole působil jako učitel homosexuál.

Pouze 53 procent uvedlo, že by právní řád měl omezit manželství na vztah muže a ženy a neumožňovat spojení dvou jedinců stejného pohlaví.

Uvedené skutečnosti dokazují, že mnozí církevní a náboženská činitelé ve Spojených státech již opustili měřítko a zásady Božího slova a stěží mohou někoho vést k ušlechtlejšímu a opravdu „lidskému“ způsobu života. V tomto případě plně platí biblické: „Jsou to slepí vůdcové slepých! Když však slepý povede slepého, oba padnou do jámy.“ (Mat 15,14)

Předseda Generální konference vyzývá k ukončení závodů ve zbrojení

S určitým zpožděním se nám dostal do rukou text dopisu, který předseda Generální konference církve adventistů s. d. N. C. Wilson zaslal představiteli Sovětského svazu M. Gorbačovovi a Spojených států R. Reaganovi před jejich schůzkou v listopadu 1985 v Ženevě.

Z dopisu br. Wilsona vyjímáme: „Milióny mužů, žen i dětí na celém zeměkouli ... toužebně očekávají, že Vaše rozhovory povedou k ukončení závodů ve zbrojení, soupeření, které pohlcuje obrovské finanční prostředky, zatímco milióny členů

lidské rodiny trpí chudobou a umírají v důsledku hladu a strádání.

Br. Wilson v dopise dále vyzval představitele Spojených států a Sovětského svazu, aby našli cestu, jak by národy světa mohly využít své možnosti a prostředky k pozitivnímu mírovému, humanitárnímu úsilí ve snaze vytvořit ze světa šťastnější, zdravější a bezpečnější domov pro všechny.

„Ve světě naplněném nenávistí, válkami, ve světě ideologických sporů a válečných konfliktů chtějí být adventisté sedmého dne známí jako mírotvůrci. Věříme, že sledujete stejný cíl.“

Předseda Generální konference dále v dopise uvedl, že požádá téměř 5 miliónů členů církve adventistů s. d. ve 184 zemích světa, aby se během modlitebního týdne naší církve modlili také za úspěch ženevského setkání. Dále v dopise uvedl: „Jako jednotlivci i společně chceme odpovědět na výzvu Organizace spojených národů a vykonat všechno pro to, aby se rok 1986 stal skutečně mezinárodním rokem míru.“

V závěru dopisu br. Wilson napsal: „Adventisté s. d. berou vážně a osobně slova bible: Blahoslavení tvůrcové pokoje, protože oni budou nazváni Božími dětmi.“

PŘED 100 LETY ZAČALA PRÁCE ADVENTISTŮ V AUSTRÁLII

Misionáři církve adventistů s. d. začali právě před 100 lety s evangelizací v Austrálii. Kázali ve velkých stanových shromážděních od října 1885 do ledna 1886. Kázání se konala každý večer. Z pokřtěných členů se už 10. dubna 1886 utvořil první sbor nedaleko Melbourne. Dnes žije v Austrálii a na Novém Zélandě na 55 000 adventistů.

Kazatel bratr Joseit píše z Austrálie, že tamější sbory oslavily toto sté jubileum zvláštním díkůvzdáním Hospodinu za požehnání v šíření evangelia. Nejen kazatelé, ale především knižní evangelisté rozšiřují zvěst o druhém příchodu Pána Ježíše po celé zemi. I ostatní členové sboru, každý ve svém prostředí a podle svých možností se snaží být dobrým světlem praktického křesťanství. Berou vážně Ježíšovu výzvu: „Budete mi svědkové.“ Kromě jiných akcí se naši členové zúčastňují boje proti kouření podle tzv. „pětidenního plánu“. Pravidelně navštěvují domovy důchodců, aby starým lidem projevíli lásku a zájem, které právě tito lidé často postrádají. Tím vším připravují půdu pro zvěstování evangelia.

Znáš je

*ta tichá místa v přírodě,
v chrámě, či domově?*

*Ta místa jsou.
Tam sklání se Bůh.
Je tam vždy přítomen
a čeká jen na tvůj den,
tvůj volný čas.*

*Ta místa jsou.
A ty je znáš?*

*Stačí je objevit,
pak s Bohem promluvit,
bez překážek, prodlení
navázat spojení.
Zde nastává změna v myšlení,
ticho probudí svědomí,
ovládneš pokušení,
dosáhneš smíření.
Rodí se nové čisté vědomí.*

*Ta tichá místa jsou.
Tam Bůh je přítomen
a čeká jen,
na tvůj volný čas.*

P. PETRÁČEK